

Kirkkosanomat

8/20 ♦ 20.4.2011 www.tampereenkirkkosanomat.fi

REILUSTI KRISTITTY

Kimmo Ahonen

Kristus on lähde ja salaisuus

Huomenna kiirastorstaina Kristus tulee. Hän on läsnä myös jokaisessa ehtoollisessa. Me vastaanotamme Hänet, hän meidät.

➤ SIVU 5

Janne Ruotsalainen

Lielahden lähikirkko on ihmisiä varten

50 vuotta sitten rakennettu lähiökirkko on kodikas lähikirkko Lielahden ja Lentävänniemen asukkaille. Kellotapuli valmistui vuonna 2004.

➤ SIVUT 6-7

Rami Marjamäki

Tavoitteena saada ihmiset yhteen

Titta Tunkkari tanssi jumalanpalveluselämän neuvottelupäivien Ole Rohkea -messussa Aleksanterin kirkossa.

➤ SIVU 16

pyhä pysäyttää

Kristillisessä uskossa Kristuksen kärsimys kuuluu olennaisesti pääsiäiseen. Kuutti Lavosen teos Jerusalemin itkevät naiset kuuluu taiteilijan 19-osaiseen ristintiesarjaan, joka on maalattu Sastamalan Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoon.

➤ SIVUT 8-9

Tampere 20.4.2011

Valmistaudu pääsiäiseen

*"Vaiti kaikki palvokaamme
salaisuutta Kristuksen.
Hän on tullut keskellemme,
väisty, huoli maallinen.
Kristus täyttää kunniallaan
ääret maan ja taivasten."*
Virrestä 228

MONELLE MEISTÄ virren veisuu on ominta hengellisyyttä. Jos ää-
neen rukoileminen ei onnistu tai *Isä meidän* tuntuu ulkokoh-
taiselta, virsi vie mukanaan. Minulle virsistä tulee mieleen
isoäiti, jonka helmaan voi jälleen käpertyä. Oma mummuni
avasi aamuisin radion ja lauloi aina virret ääneen. Uusi päi-
vä saattoi alkaa.

Kansakoulu oli toinen virsien oppimispaikka. Puoli vuo-
sisataa sitten virsikirjassa oli muutamia lasten virsiä, mut-
ta monista virsien sisällöstä lapsi ei ymmärtänyt juuri mi-
tään. Kansakoulussa laulettiin esimerkiksi *"Joutukaa sielut
on aikamme kallis..."* -virttä, joka säilyy muistilokeroissani
koko eliniän.

Virsien veisaaminen on parhaimmillaan silloin, kun iso
joukko laulaa yhdessä. Laulaminen on yhteisöllistä.

Vuoden 1986 virsikirja toi mukanaan paljon hienoja uusia
virsiä. Yllä olevaa virttä lauletaan usein ehtoolliselle mentä-
essä. Minulle tämä virsi on tärkeä. Sävelmä on ranskalainen
ja 1600-luvulta, teksti taas 400-luvulta, Pyhän Jaakobin litur-
giasta, jonka Anna-Maija Raittila on suomentanut.

Tähän virteen on kätkeyty satoja vuosia vanha perinne. Se
ei ole vieläkään vanhentunut tai naiivi, vaan se vakuuttaa mei-
dät laulajat joka kerta Jumalan voimasta ja huolenpidosta.

Huomenna on kiirastorstai. Vaikka kirkossa käynti on vä-
hentynyt, kiirastorstai on pitänyt hyvin pintansa. Kiirastorstai-
na kirkko täyttyy ihmisistä. Vielä muutama vuosikymmen sit-
ten kiirastorstain ehtoolliselle tultiin tummiin pukeutuneena.
Ajat ovat muuttuneet, mutta tarve tulla ehtoolliselle säilyy.

Teinityöstä Jeesuksen äidiksi

Teologian tohtori **Outi Lehtipuulta** on hiljakkoin ilmestynyt kirja
Raamatun äidit. Sivustakatsojasta päähenkilöksi. Kirja on kir-
joitettu nykysuomeksi, ilmeikkäästi ja uusia näkökulmia ava-
ten. Tutkija on paneutunut pariinkymmeneen äitiin. Jo otsi-
kot houkuttelevat lukemaan. "Kilpavarustelua äitiydellä", "Äi-
ti saa tahtonsa läpi" tai "Lapsestaan luopuva" kertovat kaik-
ki naisten elämästä 2000 vuotta sitten.

Pääsiäisen aikaan huomio kiinnittyy Mariaan. Tutkija ker-
too, että tuohon aikaan juutalaistyttö naitettiin 15-vuotiaana
tai jopa nuorempana. Mitä Maria mahtoi ajatella, kun hänel-
le ilmoitettiin, että hän on tulossa raskaaksi. Maria ottaa teh-
tävän ryhtyä sijaisäidiksi, eikä kukaan voinut aavistaa, miten
hänen elämänsä muuttui.

Outi Lehtipuu ottaa esille myös Marian sitkeyden. Hän läh-
tee pitkälle matkalle halki Juudean vuoriseudun hakemaan
neuvoa vanhemmalta sukulaisnaiselta Elisabetilta. Molem-
mat naiset ovat raskaana, tukemassa toinen toistaan.

Jeesuksen kasvattaminen ei ollut Marialle aina helppoa.
Poika ei ollut niin kuin muut pojat. Aikuisiässä alkoi Jeesuk-
sen julkinen tehtävä. Maria sai kokea poikansa ristinkuole-
man, mutta myös ylösnousemuksen.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Lempäälän Satakielet visersivät itsensä virsifinaaliin

Lasten hälinä täyttää Seurakuntien
talon kakkoskerroksen muutamaa
minuuttia ennen Virsivisan hiip-
pakuntavaiheen kisaa. Rauhallisi-
na nurkkapöydässä istuu Pispalan
koulun 4B-luokan tyttökolmikko.
He ovat jo Tampereen paras virsi-
visajoukkue, mutta tavoitteena on
olla koko hiippakunnan paras.

– Alma ja Helmi oli meillä yötä
ja harjoiteltiin, **Sarianna Waldén**
kertoo.

– Silloin kuunneltiin esimer-
kiksi virsiä netistä, **Helmi Huovia-
la** jatkaa.

Tytöt ovat treenanneet kisaan
täysin omatoimisesti. Virsien mer-
keissä ovat kuluneet myös kaikki
välitunnit.

Kisa alkaa. Virsitetäjien pitää
muun muassa jatkaa esilaulajan
aloittamaa virttä, tunnistaa, mi-
kä rytmikapuloilla rytmitettävä
virsi on kyseessä ja vastata oikein
virsiin liittyviin väittämiin. Kysy-
myksiä on seitsemän ja niitä arvi-
oi kanttoreista koostuva tuomaristo.
Erityisesti yleisön sormet ovat
jännityksestä hikiset. "Jess", pääsee
yhdessä opettajan huulilta, kun lau-
lutehtävä menee oikein. Myös teh-
tävien suorittamiseen liittyviä ky-
symyksiä tuntuu olevan enemmän
yleisöllä kuin kilpailijoilla. Tunnel-
ma on silti lämminhenkinen.

Tiia Mikola

Sarianna Waldén
(vas.), Helmi
Huoviala ja Al-
ma Seppälä jän-
nittivät Virsivi-
san hiippakunta-
vaiheen tuloksia
Seurakuntien ta-
lolla. Harjoitte-
lusta huolimatta
Pispalan koulun
joukkue ei yltä-
nyt kolmen par-
haan joukkoon.

Missä virressä on olkia ja tyyny?

Panostuksesta huolimatta Pispal-
lan Riisipallot -joukkueen eväät
eivät riitä. Voitto menee naapurikun-
taan: Lempäälän Sääksjärven
koulun kolmosluokkalaiset vievät
300 euron voittopotin.

– Vaikein kysymys oli se, mis-
sä piti kuvasta arvata, mikä virsi ja
mikä säkeistö. Kuvassa oli olkia ja
tyyny, **Tiia Jaskari** kertoo.

Vaikka kuva-arvoitus ei kisa-
hetkellä auennutkaan, ahkera har-
joittelu ja 33 pistettä takasivat yk-
kössijan Satakielet-joukkueelle.

– Ollaan harjoiteltu aina maa-
nantaisin tai tiistaisin koulussa,
Lumikukka Viljamaa kertoo.

– Ja kyllä me välitunnillakin ola-
laan harjoiteltu, Tiia Jaskari jatkaa.

Armoton harjoittelu jatkuu vie-
lä toukokuun loppuun asti. 26. tou-
kokuuta lempääläläiset suuntaavat
Turkuun Virsivisan valtakunnalli-
seen finaaliin.

– Finaalissa on muutama uu-
si virsi, joita nyt aletaan opetella.
Lauletaan niitä paljon ja käydään
myös sisältöä läpi. Se kun tuntuu
olevan kilpailussa isossa roolissa,
Lempäälän kanttori **Katja Vilja-
maa** suunnittelee.

Eikä tamperelaisiakaan tappio
harmita.

– Nyt ei tarvitse enää välitunti-
sin laulaa virsiä, Sarianna Waldén
toteaa.

Heta Mäkelä

Lukijapostia

Seurakunnan laulu hukkuu esilaulajien ääneen

Kuuntelen usein Tuomiokirkon ra-
diojumalanpalvelusta, joka lähete-
tään suorana lähetyksenä sunnun-
taisin kello 10 alkaen Radio Moree-
nissa. Minua häiritsee, että usein
esilaulajien laulu kuuluu liian voi-
makkaasti messun vuorolauluissa
ja virsien aikana. Seurakuntalaisten
ääni ei pääse ollenkaan kuuluviin.

Onko kyseessä tekninen virhe
eli onko mikrofoni kenties suun-
nattu väärin? Voimakas esilaulu
oli erityisen häiritsevää 10. huhti-
kuuta pidetyssä jumalanpalveluk-
sessa. Myös liturgin osuudet kuu-
luivat liian voimakkaasti. Radiota

oli pakko panna pienemmälle lau-
luosuuksissa.

Jumalanpalvelus on ennen kaik-
kea seurakuntalaisia varten. Sitä ei
ole tarkoitettu soololaulujen esitys-
paikaksi.

Musiikin ystävä

Vaikka aika muuttuu, Jumalan sana ei muutu

Usein Kirkkosanomia lukiessa et-
sii artikkelia, jossa Jumalan sanal-
la olisi keskeinen arvopohja. Nyt
ilokseni löysin koko aukeaman ko-
koisen jutun *Perhekirkko joka pyhä*
(KS 7/20), jossa esikoislestadiolai-

set ja Tampereen Rauhanyhdistys
tulevat esiin.

Siitä kiitos Kirkkosanomille,
mutta erityisesti kiitos yhdistys-
ten kirkonmiehille suoraselkäisyy-
destänne. Näytitte hyvän esimer-
kin muille, pelkureille.

Kun kunnioittaa Jumalan sa-
nan pyhyttä, niin mitä siitä seu-
raa? Meille syntisille ei ole onnek-
si annettu lupaa muuttaa Jumalan
sanaa. Ja kun kuitenkin on lähde-
ty jo sille tielle. Jäljet ovat jo näh-
tävisissä ja maailma nauraa.

Muistimme virkistämiseksi on
hyvä lukea, ja useampaan kertaan,
edes Raamattumme viimeinen
lehti. Olemmehan matkalla vielä.

K. Vainio

Kirjoita yleisönosastoon! Mielipide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: toimitus@tampereenkirkkosanomat.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ Ei pyhyttä ole vain siellä, missä
harras musiikki soi juhllisessa ti-
lassa. Pyhyys asuu myös siellä, mis-
sä ihmiset jakavat elämänsä ja grilli-
makkaransa toistensa kanssa. Jotain
pyhää on siinäkin, että ihmiset tu-
levat pääsiäisen alla kirkolle nautti-
maan elämän lahjoista: ruuasta, juo-
masta, vuoden kierrosta, omasta kie-
lestä ja kulttuurista, vanhojen ja uu-
sien ystävien seurasta.

Pastori ja pappilan emäntä Lontoon
merimieskirkolta **Anna Hälli**
blogissaan 4.4. ("Pyhää määmiä")
<http://pyha.blogspot.com/>

➤ Usko hioo näkökykymme.
Jos meillä on aikaa ja halua hiljen-
tyä, todellisuus voi avautua uudel-
leen ihmeenä ja lahjana. Samalla on
muistettava, että Jumalan antamaa
järkeäkin on käytettävä.

Metropoliitta **Ambrosius**
Sana 7.4.

➤ Media on piispan ystävä. Medi-
alle tulee vastata rehellisesti. Ellei
piispa sano kantaansa, vastausta ei
käytetä. Medialle pitää vastata heti,
huomina on liian kaukana. Radio,
televisio ja verkkoviestimet kerto-
vat asian jo lähitunteina.

Teologian tohtori
Heikki-Tapio Nieminen
Kirkko ja koti 6/2011

➤ Kirkon pitää osoittaa olevansa
ihmisten puolella, niin kuin Jumala
oli tullessaan Jeesuksessa ihmisek-
si. Tämä aitouden vaatimus esitetään
kirkolle voimakkaammin kuin kos-
kaan. Vaikeuksissa käännetään kir-
kon puoleen. Kirkko on armon yhtei-
sö, ei mikään kauniiden ja rohkeiden
yhteisö. Kirkon sanomalle on kaiken
aikaa kysyntää. Ihmisillä on vaike-
uksia olla armollisia edes itselleen.

Emeritusarkkipiispa **John Vikström**
Askel 4/2011

➤ Kuin taivaan lahjana meille an-
nettu nämä viikot ennen pääsiäis-
tä, paastoviikot, joiden myötä to-
dellakin lupa keventää, jättää vä-
liin, aloittaa alusta, päästää irti, joi-
ta olisi tilaa tehdä hyvää – toki toi-
selle, lähimmäiselle, mutta myös it-
selleen. Silloin – luulen niin – häi-
vähtäisi Pyhä lähelläsi, sisälläsi, si-
nusta ja sinuun.

Nuorisotyönohjaaja **Hetu Saarinen** blo-
gissaan 26.3. ("Juuri tällaiseksi luotu")
<http://arjestapyhiin.blogspot.com/>

➤ Olen havainnut elämisen ylivoi-
maisen vaikeaksi, ellei se pidä sisäl-
län uskoa. Kun lapseni on vaikka
leirillä viikon, haluan Jumalan pitä-
vän hänestä huolta. Olen huolehtinut
Jumalan sijaisena lapsestani kotona,
mutta silloin siirrän valvontavas-
tuun Jumalalle rukoilemalla joka ilta.

Kirjailija **Markku Envall**
Sana 31.3.

Hannu Juhola

Onni Alppi, Eerika Pellinen, Jessica Heikkilä ja Emmi Syrjä kuuntelevat, mitä pyhäkoulunopettaja Riikka Niemisellä on sanottavana ystävyydestä.

Tampereella pidetty pyhäkoulua 130 vuotta

Tampereen ensimmäinen pyhäkoulu pidettiin leski **Laurenin** talossa 21. tammikuuta vuonna 1881. Lapsia oli läsnä 104.

Suomen Pyhäkouluyhdistys puolestaan perustettiin seitsemän vuotta myöhemmin Finlaysonin tehtaan juhlahuoneistossa. Yhdistys oli nykyisen Suomen Ev.lut. Seurakuntien Lapsityön Keskuksen edeltäjä.

Nykyään pyhäkoulu voi käydä vaikka verkossa. Tampereen seurakuntien lapset ja perheet -sivuilta löytyy linkki nettipyhäkouluun osoitteessa www.nettipyhis.fi.

Tuoreimpia tulokkaita ovat arkipyhäkoulut. Useimmiten pyhäkoulut kokoontuvat yhä viikonloppuisin, mutta Hervannassa, Koivistonkylässä ja Nekalassa sekä Lasten katedraalissa on arkipyhäkouluja.

Kalevan kirkon seurakuntatiloissa taas kokoontuu perhepyhäkoulu kaiken ikäisille kerran kuukaudessa tiistai-iltaisin. Ohjeita kotipyhäkoulun pitämiseen löytyy esimerkiksi osoitteesta www.tampereenseurakunnat.fi/lapset/pyhakoulu sekä www.evl-slk.fi -sivuilta Kirkon varhaiskasvatuksen alta.

Pispalan kirkossa Varikkomesun yhteydessä tarjolla on pyhäkoulu Tosihauska. Se on tarkoitettu etenkin 3–7 -vuotiaille, mutta mukaan voi tulla vanhempiakin lapsia.

Pyynikin seurakunnan pyhäkoulu on Tuomasmessun yhteydessä. Teiskon seurakunta tarjoaa musiikkipyhäkoulua Kämmeniemen kerhohuoneella ja kotipyhäkoulua Hakamaalla. Hervannan seurakunta tarjoaa pyhäkoulua myös venäjäksi joka toinen torstai.

Joka kuukausi Messukylässä jaetaan 120 *Pyhäkoululehtiä*, mainitsee Messukylän seurakunnan pyhäkoulusihteeri, lähetys sihteeri **Merja Mäkisalo**.

Pyhäkoululehti on suunnattu aikuisille kristillisen kasvatuksen tueksi, kun taas *Lasten Pyhäkoulu* -lehti on tarkoitettu 4–12 -vuotiaille.

Rauhoittumista

– *Pienet suuret ihmiset, Taivaan Isä suojelet...*

Kerhorukous kuuluu Nekalan seurakuntatalon alakerrasta. Tällä kertaa pyhäkoulun teemana on ystävyys. On **Jessica Heikkilän** vuoro lukea Daavidista ja Joonatanista.

Lapset arvelevat ystävän pysyvän aina rinnalla. Millaisessa tilanteessa ystävyys joutuu koetukselle, kysyy pyhäkoulunopettaja **Riikka Nieminen**.

– Jos tulee joku riita, vastaa **Eerika Pellinen**.

Nieminen painottaa, että ystävyys mitataan tiukoissa tilanteissa.

– Aina pitää ottaa huomioon myös toinen, ja se, että kaikki ystävät eivät ole samanlaisia, hän muistuttaa.

Seuraa mietintätuokio sen pohjimiseksi, mitä erilaista ja mitä samanlaista omissa ystävissä on.

Lopuksi rukoullaan *Rakas Jeesus siunaa meitä...*

Nieminen aloitti pyhäkoulun vetämisen viitisen vuotta sitten Hyvinkäällä ja halusi jatkaa samaa Tampereelläkin.

– *Raamatusta* lasten on vaikea lukea kaikkia asioita, mutta *Lasten Raamatusta* luettuna tai omin sanoin selitettynä seuraa ahaa-elämyksiä. Pyhäkoulussa asia välitetään eri tavalla kuin koulun uskonnotunnilla. Ja kyllähän nämä asiat kuuluvat yleissivistykseenkin, vaikkei edes kuuluisi kirkkoon, Nieminen pohtii.

Pyhäkoulu toimii Nessu-kerhon kyljessä perjantai-iltapäivisin. Silloin osa lapsista kokoontuu vähäsi aikaa eri huoneeseen kuuntelemaan pyhäkouluaasia. Sen jälkeen syödään yhdessä välipalaa.

Nykypäivän lapset tarvitsevat rauhoittumista, vahvistaa Nessun ohjaaja **Arja Iivonen**.

Kasvatuksen tuki

Kristillistä kasvatusta on pyritty tukemaan eri puolilla Suomea jo 1780-luvulta lähtien.

Pyhäkouluyhdistyksen tehtävänä oli ”edistää lasten opettamista kristillisessä uskossa ja tiedossa”.

Aluksi pyhäkoulunopettajien ohjauksesta vastasivat kiertävät papit. Kaksikymmentä vuotta yhdistyksen perustamisen jälkeen alkoi ensimmäinen opettajakurssi.

”Kirkon varhaiskasvatuksen peruslähtökohtia ovat armo ja anteeksiantaminen”

Martti Häkkänen, 27.1.2008 Pyhäkoulusymposium, Järvenpää

Pyhäkoulun tehtävänä pidettiin myös luku- ja kirjoitustaidon opettamista, joten vuonna 1921 alkanut yleinen oppivelvollisuus muutti tilanteen.

Suomen pyhäkoulut saavuttivat suosionsa huipun 1950-luvun lopulla. Tuolloin niissä kävi yli 300 000 lasta. Sen jälkeen osallistujamäärät ovat laskeneet. Perheiden muuttuviin tarpeisiin vastattiin kehittämällä uusia työmuotoja, kuten perhetyö ja päiväkerhot.

Nykyisin jokainen Tampereen seurakunta vastaa itsenäisesti pyhäkoulutoiminnastaan ja niihin osallistujien määrä vaihtelee. Kasvaako pyhäkoulujen tarve osana seurakunnan kasteopetusta ja jumalanpalveluskasvatusta jälleen koulujen uskonnonopetuksen muuttuessa vähitellen entistä enemmän uskontojen yleisesittelyksi?

Asta Kettunen

Pyhäkoulujen ajat ja paikat:

www.tampereenseurakunnat.fi/lapset/pyhakoulu/paikat

Lisätietoja pyhäkoulutyön historiasta:

<http://www.evl-slk.fi/jarjestomme/historia>

ELY:n ja IRR-TV:n pyhäkouluohjelma:

www.aarrearkku.fi

Pyhäkouluretki Kangasalan Tähtirantaan lauantaina 21.5.

bussilla. Aikuiset 10 €, lapset 5 €, alle 4v. ilmaiseksi. Ilmoittautuminen 15.5. mennessä p. 219 0310 (ark.9-15) tai merja.makisalo@tampere-evlslk.fi.

Tampereen seurakuntien rakenneratkaisu etenee hitaasti

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli palautti jatkovalmisteluun Tampereen seurakuntien rakenneratkaisun. Se katsoi, ettei seurakuntaneuvostojen ja yhteisen kirkkovaltuuston lausuntojen perusteella ole olemassa riittävää tukea neljän suomenkielisen seurakunnan mallille.

Saaduista lausunnoista heijastuu luottamushenkilöiden kokemus siitä, ettei heillä ole ollut riittävän konkreettista tietoa kannanottonsa perusteiksi. Luottamushenkilöiden sitoutuminen yhteisen strategian linjauksiin on sen verran ohutta, ettei tuomiokapitulilla ole edellytyksiä tehdä esitystään kirkkohallitukselle Tampereen seurakuntien rakenteesta tässä vaiheessa.

Suunnittelutyön on kuitenkin syytä jatkua Tampereen seurakuntien ja yhtymän toiminta-, hallinto- ja johtamiskulttuurin ongelmien ratkaisemiseksi. Lisäselvitystyölle annettu aika ei välttämättä merkitse itse rakenneratkaisun siirtymistä tavoitellusta ajankohdasta 1.1.2013.

Ratkaisumallit ja laskelmat valmiiksi syyskuuhun mennessä

Tuomiokapituli pyytää seurakuntaneuvostoilta ja yhteiseltä kirkkovaltuustolta yksityiskohtaista kuvausta ja vertailua vaihtoe-

toisista rakenneratkaisuista syyskuuhun 2011 mennessä. Vertailussa on esitettävä selvästi muun muassa ratkaisun kustannusvaihtoimet, koko organisaation toiminta- ja hallintomalli, johtamisjärjestelmä, budjetointimalli, henkilöstösuunnitelma, lähikirkkoalueiden toimintamalli ja organisaatio sekä toimitilaratkaisut.

Tuomiokapituli kiinnittää huomiota siihen huoleen, joka monissa lausunnoissa on esitetty: Miten paikallinen seurakuntalaisidentiteetti säilyy ja miten vapaaehtoisten sitoutuminen seurakuntaelämään vahvistuu. Miten torjutaan kokemus päätöksenteon etäntymisestä kauas ruohonjuuritason toiminnasta?

Vaikka uudistuksen lähtökohtana on koko ajan korostettu seurakuntalaisnäkökulmaa, paikallisen jumalanpalvelusyhteisön ja läheisyysperiaatteen ensisijaisuutta, voimavarojen siirtämistä hallinnosta paikalliseen toimintaan ja vapaaehtoisten sekä seurakuntalaisten osallistumismahdollisuuksien lisäämistä, perustelut eivät näytä vakuuttaneen luottamushenkilöitä.

Tuomiokapituli toteaa, että Tampereella vallitsee perusjännite suurempaa itsenäisyyttä vaativien seurakuntien ja yhteisyyttä sekä yhtenäisyyttä ajavan yhtymän välillä. Tätä ongelmaa ei ole pystytty toistaiseksi ratkaisemaan.

Herätys!

Mitä Lastenkirkossa tapahtuu pääsiäisenä?

www.lastenkirkko.fi

Millainen on Lastenkirkon pääsiäisen verkossa, hankekoordinaattori Katri Saarela?

– Pääsiäissunnuntaina 24.4. kello 15 järjestetään noin puolen tunnin konsertti, jossa kuullaan enkelilauluja. **Anita Ahtiainen** juontaa tilaisuuden suorana lähetyksenä. Tämä on ensimmäinen virtuaalikonsertti Lastenkirkossa, ja tarkoituksena on tulevaisuudessa järjestää uusia.

– Palmusunnuntaista alkaen kellotorni on varustettu kolmella pelillä. Pyhäkoulumajan alttarista pääsee kattamaan Jeesuksen viimeisen aterian. Kyseessä on samankaltainen drag and drop -tehtävä kuin Lastenkirkon pihalla olevassa pääsiäismunassa.

– Pääsiäisvaellus videokuvataan Pyhän Annan Lastenkirkosta. Tarkoituksena on päivä kerrallaan julkaista uusi video pääsiäisajan tapahtumien tahtiin. Videoseinillä julkaistaan pääsiäisen teemoihin liittyviä videoita.

Miten Lastenkirkolla muuten menee?

– Rekisteröityneitä käyttäjiä on 31 000. Lastenkirkossa käy yksittäisiä lapsia ja lapsiryhmiä. Virtuaalitalaisuuksia järjestetään säännöllisesti. Pelit ovat olleet suosittuja, mutta myös kohtaukset. Lapset leikkivät virtuaalihakemoina muun muassa piilosta ja hippaa. Pyhäkoulumajan seinällä julkaistaan myös lasten lähettämiä rukouksia.

Millaisia mielipiteitä on tullut?

– Lasten mielestä Lastenkirkko on hauska ja hieno paikka. Eniten toivotaan vapaan chat-keskustelun mahdollisuutta. Nykyään on pre-chat eli keskustelemaan pystyy valmiiksi määritellyillä sanoilla ja lauseilla.

Mitä on tulossa?

– Olemme etsimässä lisää nettityöskentelystä kiinnostuneita seurakuntien työntekijöitä hartauksien ja kirkkohetkien pitäjiksi. Joulukalenterin videot tulevat tänä vuonna Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymästä.

– Tarkoitus olisi ottaa käyttöön vapaa chat-keskustelu, joka olisi auki rajattuna aikana ylläpitäjän läsnä ollessa. Lastenkirkko halutaan pitää edelleen turvallisena nettiympäristönä, jossa lapsi voi opetella netin käyttöä.

Asta Kettunen

Rukoukset kantavat Thaimaassa

– Lähden työhön tavattoman uteliaana, mutta samalla tunnen itsemi hyvin pieneksi. Tehtävä on aikamoinen. En kuitenkaan ole työssä yksin. Voin turvata Lähetysseuran tukeen ja lähettävien ihmisten rukouksiin, miettii **Leena Waismaa**, joka lähtee toukokuussa Thaimaahan Suomen Lähetysseuran työntekijäksi.

Filosofian maisteri Leena Waismaa on työskennellyt kansliasihteenä ja muissa tehtävissä yhteensä yhdeksän vuotta Tampereen seurakuntayhtymässä. Vuosikausia sielussa tuntunut voimakas tarve lähteä lähetystyöhön sai hänet viimein hakeutumaan lähetystyön kurssille. Waismaa suoritti vuosi sitten kirkon kansainvälisen työn erikoistumiskoulutuksen työn ohessa.

Lähetysseura tekee yhteistyötä Thaimaan evankelisluterilaisen kirkon (ELCT) kanssa. Waismaa lähtee Bangkokiin kirkollisen työn koordinaattoriksi. Hän kouluttaa ja opastaa kirkon yhteistyökumppaneita sekä suunnittelee ja seuraa seurakuntahankkeita. Lisäksi tehtäviin kuuluvat tiedottaminen sekä Lähetysseuran vapaaehtoisten ja esikoulutusharjoittelijoiden ohjaaminen.

– Tehtävä on uusi ja tarpeesta syntynyt. Työ muotoutuu pikkuhiljaa tehtävien ja omien työtapojeni mukaan.

Työalueena koko Mekong-joen ympäristö

Toimiston työalue on varsin laaja. Se käsittää Singaporen lisäksi koko Mekong-joen alueen valtiot, joihin kuuluvat Thaimaa, Kambodža, Laos ja Vietnam.

Waismaan työtiimiin kuuluvat hänen esimiehensä, aluevastaava **Tero Norjanen** sekä Kambodžassa asuva Mekongin alueen kehitysyhteistyökoordinaattori **Noora Simola**. Bangkokin toimistossa työskentelee suomalaisten pastorina toimiva **Jyrki Markkanen**. Lähetysseuralla on toimiston kolmikon lisäksi seitsemän lähetystyöntekijää Thaimaassa.

Waismaan mukaan työ Mekong-alueella on hyvin alussa.

– Luterilainen kirkko on vielä hyvin pieni Thaimaassa, seurakuntiaakin on vain 19. Suurin osa ihmisistä on uskonnoiltaan buddhalaisia ja kristittyjä on noin 0,7 prosenttia väestöstä. Kirkko kasvaa voimakkaimmin maaseudulla. Kambodžhaan ollaan vasta luomassa kirkollisia suhteita. Laos ja Vietnam ovat tällä hetkellä kehitysyhteistyökohteita.

Thaimaassa oli noin vuosi sitten mellakoita, joiden takia lähetystyöntekijät siirrettiin alueelta turvaan. Tilanne on nyt rauhallinen ja Waismaa odottaa lähtöä kymmenen miljoonan asukkaan Bangkokiin innokkaana.

– Olen aina matkoillani viihtynyt suurkaupungeissa ja pidän myös lämpimästä. Aasia kiinnostaa minua ja thaimaalaiset ruuat ovat ihania!

Työpestinsä aluksi Leena Waismaa etsii itselleen asunnon ja pääsee kahden kuukauden kielikoulutukseen.

– Vaikka työkieleni on englanti, on tärkeää oppia edes hiukan paikallista thain kieltä arkielämän tueksi. Kieli ja sen 70 kirjainmerkkiä tuntuvat hankalilta, mutta uskon oppivani. Niin ovat muutkin oppineet, hymyilee Waismaa.

Hannu Jukola

Tamperelainen Leena Waismaa lähtee toukokuussa Thaimaahan Suomen Lähetysseuran työntekijäksi.

Leena Waismaa on Pyynikin ja Tuomiokirkkoseurakunnan nimikolähetti Thaimaassa. Myös Tampereen Tuomas-yhteisö on lupautunut hänen kummikseen.

– Lähetystyössä on aina monta osapuolta. Toiset lähettävät ja toiset lähtevät. Olen tehtävässä lähtäjien tuen ja rukousten varassa, miettii Leena Waismaa.

Kirsi Airikka

Leena Waismaa siunataan lähetystyöhön pääsiäissunnuntaina 24. huhtikuuta messussa kello 10 ja Tuomasmessussa kello 18 Aleksanterin kirkossa.

Mukana menossa

Via Dolorosa antaa syvyyttä pääsiäiseen

– Via Dolorosan tekeminen ja kokeminen koskettavat joka kerta. Kristuksen kärsimystie saa miettimään pääsiäisen tapahtumia yhä uudelleen ja uudelleen, kertoo **Sirpa Suomalainen**, yksi Tesoman pääsiäisvaelluksen vapaaehtoistyöntekijöistä.

Via Dolorosa on sisäinen matka kohti pääsiäistä, palmusununtain tapahtumista Jeesuksen ylösnousemukseen. Pääsiäisvaellus rakennetaan tänä vuonna Tesoman kirkkoon jo 25. kerran.

Vaellus ei synny ilman isoa vapaaehtoisten joukkoa. Rakentamiseen ja toteutukseen tarvitaan väkeä. Jokaisessa vuorossa on oltava noin kaksitoista työntekijää, jotta kaikkiin rooleihin on miehitys.

Suomalainen on ollut mukana jo 20 vuotta tekemässä vaellusta. Alkuvuosina hän teki kuvaelmassa eri rooleja, mutta viime vuosina hän on toiminut oppaan tehtävissä.

– Pääsiäisvaellus antaa minulle paljon. Jos jonakin vuonna en ole päässyt mukaan, tulee ihan ontto tunne.

Toivo Ojala tuli mukaan Via Dolorosa -porukkaan eläkkeelle jäätyään vuonna 1998. Mies on vaelluksen johtajan pastori **Jukka-Pekka Ruusukallion** ”luotto-pakki”.

– Pystyn viemään kaikki roolit läpi ja asun kirkon vieressä. Tulen mielelläni paikkaamaan, jos joku rooli uhkaa jäädä tekemättä esimerkiksi sairastumisen takia. Myös ottamiani valokuvia Israelista sekä luontoaiheisia kuvia on käytetty vaelluksen osana.

Via Dolorosa on kevään ehdoton kohokohta Ojalalle ja hänen

Kirsi Airikka

Via Dolorosa kuuluu olennaisena osana Sirpa Suomalaisen (vas.), Pilatuksen asuun pukeutuneen Toivo Ojalan sekä Aino Ojalan pääsiäiseen. Kolmikko kutsuu ihmisiä Tesomalle kulkemaan Via Dolorosa ja kokemaan sisäinen matka kohti pääsiäistä.

vaimolleen **Aino Ojalalle**.

– Vaelluksen aika on minulle valtavan rakasta aikaa. Pääsiäisellä yleensäkin on minulle iso merkitys, kertoo Aino Ojala, jonka lapsuudenkodissa Lieksassa vietettiin sekä ortodoksista että luterilaista pääsiäistä.

Kirsi Airikka

Via Dolorosa Tesoman kirkossa:

ke 20.4. klo 17–20
kiirastorstai 21.4. klo 17–19.30, ehtoollinen klo 20
pitkäperjantai 22.4. klo 11–18, jumalanpalvelus klo 10, rukoushetket klo 15 ja 18.
Viimeinen opastus klo 17.30

Tesoman kirkon osoite on Tesomankuja 5.

Pääsiäisen kirjassa Jumalalla on iloiset silmät

Kristikunnan suurimpaan juhlaan tähdättyjä kirjoja vaikuttaa viime vuosina ilmestyneen yllättävän vähän. Monet kirjat ovat vuosien tai jopa vuosikymmenten takaa.

Esimerkiksi Aurinko Kustannuksen kustannusjohtaja **Tanja Kanerva** sanoo syyksi sen, että kauppiat laskevat pääsiäisaiheisen kirjan niin sanotuksi sesonkikirjaksi, ja siksi ottavat kirja myyntiin vain muutaman kappaleen sinä aikana.

– Kirjan saaminen taloudellisesti kannattavaksi vaatii yleensä kuitenkin yli tuhannen kirjan myyntiä.

Monika Vikström-Jokelan ja Eero Jokelan kirja *Aika Pyhä!* (Lasten Keskus 2011) osoittaa tavallisen kodin aika pyhäksi paikaksi. Kirja arvioi pääsiäispäivän jumalanpalveluksen usein vuoden iloisimmaksi.

Jouni Hörkön *Alfa ja Omega* (Perussanoma 2010) on alakoululaisille suunniteltu Raamatun lukemisto. Se käy seikkailumaisesti läpi monia sekä Vanhan että Uuden testamentin kertomuksia. Myös pääsiäinen kuljetaan läpi. Kirjan lopussa on muutamien sen aiheista nousevien Jussi Kuivamäen tekemien laulujen tuotit.

Lasten maailmaan kurkistaa *Tohelon ja Torvelon pääsiäinen* (Lasten Keskus 2001, 2. painos). Nukkepojat seikkailevat Duppaduulixin kera läpi juhlaperinteiden. Lopuksi ilmassa väreilee pääsiäisäämön ilo. Tekstin on tehnyt Maija Baric’ ja kuvituksen Matti Wester-

lund. Tästäkin löytyy muutamien laulujen nuotteja.

Raamattu tutuksi -sarjan kolmas osa *Pääsiäisen kertomus* (Aurinko Kustannus 2009) esittää Minea Metsälähteen tekstein kristinuskon ydinkertomuksen ja korostaa lopuksi ilosanomaa. Kuvituksen on tehnyt Lena Frölander-Ulf. Metsälähteen toimittama *Toivon aikaan* taas tarjoaa vahvistusta varttuneemmille (Kustannus Oy Arkki, 2009).

Lapsille suunnattuja pääsiäiskirjoja ovat myös Salla Korpelan ja Marjo Nygård-Niemistön *Isoäidin kullannurut*. *Tarina pääsiäisen ilosta* (Kirjapaja 2006) sekä Riikka Juvosen *Pääsiäisen salaisuus* (Suomen Pipliaseura 1999).

Ylösnousemusymboli

Anneli Jaatinen Tampereen seurakuntien materiaali palvelusta vahvistaa, että uusia pääsiäiskirjoja aikuisille löytyy aika vähän. Uusimasta päästä ovat ortodoksien munkki Serafim Seppälän *Elämän äiti, Neitsyt Maria varhaiskristillisessä teologiassa* (Maahenki 2010) sekä *Tie ylösnousemukseen. Suuren paaston ja pääsiäisen sanoma* (Kirjapaja 2006). *Elämän äiti* -teoksessa tarkastelun kohteena ovat vuosien 150–750 kristilliset kirjoittajat ja apokryfiset tekstit.

Pääsiäismunat kuuluvat itäisen kirkon perinteessä ylösnousemusjuhlan ruokapöytään. Piispa Arse-

nin teos *Pääsiäismuna. Ylösnousemuksen symboli* (Maahenki 2010) kertoo pääsiäismunien historiasta. Kirja myös opastaa koristeluun.

Arseni on toimittanut ortodoksisuuteen ja ikonimaalaukseen liittyviä kirjoja, kuten *Ikoneja kansalle. Venäläisiä painokuvaikoneja suomalaisista kokoelmista* (Maahenki Oy 2008).

Muita esimerkkejä Jaatisen luettelossa ovat Pentti Lempiäisen *Ristintie ja ristinsanat* (WSOY 2004), Leena Ojalan *Via dolorosa -kohti pääsiäistä* (2003), Juha Nirkon toimittama *Pääsiäinen Juhlatietoa, kuvia ja kertomuksia* (SKS 1997), Tapio Saranevan toimittama *Ristin tie. Paastonajan meditaatio- ja rukouskirja* (Kirjapaja 1997) ja Juhani Rekolan *Ruusumaanantaista pääsiäisaamuun* (Kirjapaja 1996).

Anna-Maija Raittilan *Ristin tien äärellä* (uudistettu laitos, Kirjapaja 2011) johdattaa lukijan ristinkantajan matkakumppaneiksi, myös äidin tuskan kautta.

Rauni Väinämön *Paastosta juhlaan ja arkeen* (2. painos, Maahenki 2010) seuraa ortodoksien paastonajan tapoja. Siinä vierailaan myös suuren pääsiäisen juhlapöydissä.

Missä sielu lepää?

Jaatisen lisäksi myös hengellisen ohjauksen pastori **Marjatta Malmbergin** pääsiäisen kirjalistaan kuuluu Pauliina Kainulaisen *Missä sie-*

lu lepää (Kirjapaja 2010). Se nostaa sielun lepäämisen paikoiksi luonnon ja saunan.

Kokonaisvaltainen tapa ymmärtää maailmaa on ollut ihmiselle luontaista tuhansien vuosien ajan. Nyt se tekee paluuta päiviteissä muodossa. *”Energiaa vapautuu kun asiat liittyvät yhteen.”* Löytyisikö suomalaiselle läheisempi pääsiäisenkin viettotapa hiljaisuuden liikkeestä eikä niinkään karnevaalimaisuudesta?

Kati Jansan toimittama *Pyhiinvaellus* (LK-Kirjat 2011) on samoilla juurilla hiljaisuudessa, yksinkertaisuudessa ja luonnossa, vaikka lapsen kanssa matkalla.

Kaisa Raittilan teos *Ikonin hiljainen puhe* (2. painos 2011) tutustuttaa ristinnaulitsemisen, viimeisen aterian ja ylösnousemuksen ikoniaiheisiin.

A.D. 30: kirja Jeesuksen kuolemaan liittyvistä tapahtumista (Art

House Oy, 2009) tekee selkoa tieteellisen tutkimuksen johtopäätöksistä historian Jeesuksesta, kristinuskon synnystä, historiasta ja sen tutkimuksesta. Kirjoittajat Ville Auvinen, Tom Holmen, Matti Kanakanniemi ja Vesa Ollilainen ovat Åbo Akademin yhteydessä toimivan historian Jeesuksen tutkimusryhmän jäseniä.

Per-Olof Malkin *Jeesuksen jäähyväisrukous* (Uusi Tie 2010) tutkii Johanneksen evankeliumin 17. lukua, nostaen esiin muun muassa Jeesuksen kuorman raskauden.

Pääsiäisen sanoman ääreen voi hiljentyä myös verkossa www.bible.fi/fi/seurakunnille/raamattumietiskely/paasiainen (Suomen Pipliaseura) tiimityönä syntyneen tekstin ja Annukka Laineen maalauksen äärellä.

Asta Kettunen

Luterilainen juhlii pääsiäistä hillitysti – ja eläytyy mielummin kärsimykseen

Koko kirkkovuosi muotoutuu pääsiäisen ympärille. Pääsiäinen on juhlien juhla ja sen aihe on uskon keskeisin asia. Ensimmäisessä korinttilaiskirjeessä muistutetaan, että usko ja sen julistaminen on turhaa, ellei Jeesus ole nousnut kuolleista (1.kor. 15:14). Käytännössä tuntuu kuitenkin vähän toiselta: jouluun valmistaudumme jopa kuu-kausia, pääsiäinen vain tulee, antaa mukavat lomapäivät kevääseen – ja menee.

Protestanttista maailmaa selvemmin pääsiäisen merkitys on säilynyt ortodoksisessa kirkossa. Siellä pääsiäisyö on vuoden suurin tapahtuma. Yön vaihtuessa päiväksi seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan sanoilla ”Kristus on ylösnoussut.” Ilo kuuluu asiaan pääsiäisenä.

Muutenkin ylösnousemus on ortodoksisessa jumalanpalveluselämässä protestantteja enemmän läsnä. Moni luterilainen sen sijaan kokee pääsiäispyhistä tärkeimmiksi kiirastorstain ja

pitkäperjantain. Kiirastorstaina luterilaisessa kirkossa käy noin 130 000 ihmistä, pitkäperjantaina vähän vähemmän ja ensimmäisenä pääsiäispäivänä vielä vähemmän. Voiko tämän tulkita merkiksi siitä, että uskomme keskus on jostain muuta kuin Uuden testamentin kristityillä?

Kärsimys ja kärsimyksen ongelma ovat tottakai ihan keskeisiä asioita uskossa. Kristittyjen Jumala ei ole ohittanut kärsiviä olankohautuksella, vaan tullut itse yhdeksi kärsivistä. Tiedon tasolla monelle luterilaiselle ylösnousemus on tärkeä ja siitä voi tuntea iloa ja kiitosta. Käytännön tai tunteen tasolle ylösnousemusilo kuitenkin yltää vain harvoilla. Ehkä luterilaisten synkyyteen onkin syynä se, että usko koetaan enemmän ”pään asiaksi”, tiedoiksi ja totuuk- siksi kuin ”sydämen asiaksi”, tunteiksi.

Sanat ja symbolit

TÄLLÄ PALSTALLA TUTUSTUTAAN kristilliseen symboliikkaan kirkkovuoden mukana kulkien.

Pääsiäismuna

Munat ja tiput – monelle ne ovat merkki keväästä ja pääsiäisestä. Jeesuksen kärsimystä meditoiva ja ylösnousemusriemuun eläytyvä uskova saattaa tuhahdella niille, mutta kun tarkemmin ajatellaan munilla ja tipusilla on harteillaan suuri sanoma. ”Pieni muna, iso sisältö”, voisi sketsihahmo Munamiestä mukaillen sanoa.

Eri kulttuureissa muna on ollut paitsi hedelmällisyyden, myös luomisen ja kasvun vertauskuva. Alkuseurakunnassa muna tunnettiin ikuisen elämän symbolina. Pinnalta muna näyttää kuolleelta, mutta sisällä, vielä sallattuna, on uusi elämä. Munan ehkä yllättävin vertauskuvallinen tehtävä on symboloida Raamattua. Tällöin kuori ker-

too Vanhasta testamentista ja sisus, joka sisältää ”todellisen elämän”, on Uusi testamentti.

Keltaiset pääsiäistiput kertovat nekin uuden elämän sanomaa. Kananpojat viestittävät myös Jeesuksen omilleen antamaa turvallisuutta, vaikka liittyy siihen kääntöpuolikin: ”Minen monesti olenkaan tahtonut koota lapsesi, niin kuin kanaemo kokoaa poikaset siipiensä suojaan! Mutta te ette tahtoneet tulla.” (Matt.23:37)

Tulevat pyhät

21.4. Pyhä ehtoollinen: kiirastorstai

Kun istutaan ruokapöytään yhdessä toisten kanssa, kyse ei ole vain ruuasta. Läsnä ovat myös jakaminen ja palveleminen. Jumalan juhla-aterialle tullessamme saamme tuntea kuuluvamme samaan perheeseen. Olemme samanarvoisia, rakastettuja lapsia. Ehtoollispöydässä ei jaotella tai arvioida. Söihän Jeesuskin yhdessä Juudaksen kanssa – ja pesi tämän jalat. (Joh. 13: 1–15)

22.4. Jumalan karitsa: pitkäperjantai

Teodikean ongelma, eli miten hyvä, kaikkivaltias Jumala voi sallia kärsimystä maailmaan, on tänäkin keväänä ollut ajankohtainen. Ratkaisua siihen ei ole löytynyt, mutta ristillä näkyy vastaus. Jumala tuli luomaansa maailmaan, samanarvoiseksi luotujensa kanssa. Jumala koki, tunsi ja eli kärsimyksen. Jumala kuoli kuin yksi luoduista. (Joh. 19:16–30)

23.4. Jeesus haudassa: hiljainen lauantai

Päivän evankeliumi (Matt. 27:62–66) kertoo, kuinka Jeesuksen haudalle komennettiin vartijat, jottei ”viimeinen villitys olisi ensimmäistä pahempi”. Katkelma enteilee Jumalan puuttumista maailman tapahtumiin, eivätkä mitkään inhimilliset keinot voineet sitä estää.

24.4. Kristus on ylösnoussut! Pääsiäispäivä

Pääsiäisaamun tapahtumissa kuuluu epävarmuus. Juostaan kertomaan toisille, sydän hakkaa, silmät ovat ihmetyksestä aukirevähtäneet. Mitä tämä nyt on? Surun keskellä tällainen käänne – lisää surua ja hämmennystä, vai toivoako? Ensimmäiset tyhjän haudan todistajat olivat naisia. Jo se on todiste, ettei kertomus ole seipetty. Keksityssä tarinassa paikalla olisi ollut arvokkaampia miehiä, sillä naisen todistus ei ollut minkään arvoinen. (Joh. 20:1–10)

25.4. Ylösnousseen kohtaaminen. 2. pääsiäispäivä

Maria seisoo tyhjän haudan ovella lohduttomana Jeesuksen karmeasta kohtalosta. Golgatan tapahtumat ja nyt tämä. Ylösnoussut Jeesus hiipii hiljaa paikalle, mutta Marian epätoivo jatkuu: ”Minne olet hänet pannut? Haen hänet pois!” Lähellä olevaa Jumalaa ei aina tunnista, mutta kun Jeesus kutsuu nimeltä, saa epätoivo vaihtua iloksi: ”Minä olen nähnyt Herran!” (Joh. 20: 11–18)

Helmi

Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä. Ja sitten, kun minun nahkani on riekaleina ja lihani on riistetty irti, minä saan nähdä Jumalan, saan katsella häntä omin silmin, ja silmäni näkevät: hän ei ole minulle outo! Tätä minun sydämeni kaipaa.

(Job 19: 25–27)

Kristuksen salaisuus

Mauri Nieminen

Viime syksynä julkaisiin kirjani *Matka halki hengellisen yön* (Katharos Oy). Kirja on omakohtainen kuvaus hengellisestä kriisistäni 14 vuoden takaa. Yössä Jumala ”katoaa” ja tilalle astelee kadonneen Jumalan kaipuu ahdistuksena ja kauhuna.

Kielteiset tuntemukset eivät johdu ihmisen harhaan joutumisesta. Päinvastoin hän on oikealla tiellä, mutta nyt Jumala vaikuttaa häneen ja hänessä toisella tavalla.

1500-luvun mystikko ja runoilija Ristin Johannes puhuu kon-templaatiosta, joka on ”Jumalan vaikutusten virtausta sieluun”. Lähestyessään Jumalaa ihminen ei heti pääsekään nauttimaan autuudesta, vaan joutuukin tuskalliseen puhdistusprosessiin.

En halunnut joutua mihinkään ”yöhön”. Minä halusin tuntea Jumalan syvemmin. Sain haluamani. Hän oli toisenlainen kuin maalamani kuva.

Jumala ei ole se, mitä me ajat- telemme hänen olevan. Hän on. Kristus on mysteeri, salaisuus, vain

pinnalta selitettävissä, syvältä sukellettavissa, löydettävissä ja omis- tettavissa. Jumala ei ole selitetty Ju- mala, vaan vastaanotettu Jumala.

Ylösnousemuksen jälkeen Jee- sus ilmestyy kahden opetuslapsen- sa matkakumppaniksi Emmauksen tiellä. Opetuslasten silmät ovat so- kaistut, he eivät tunnista Mestaria. Tuntematon selittää Mooseksesta ja profeetoista alkaen, mitä Messi- aasta oli kirjoituksissa sanottu.

Matkalaiset menevät taloon ja aloittavat aterian. Tuntematon kiit- tää Jumalaa ja murtaa leivän ja an- taa sen opetuslapsille. Opetuslas- ten silmät aukeavat ja he tunnista- vat tuntemattoman. Samassa Jee- sus on poissa – vai onko?

Pöydällä on leipä. Hoc est! Tämä on! Jumala on.

Ristin Johannes runoilee runos- aan *Fuente (Lähde)* Kristuksesta lähteenä, ehtoollisena:

Tämä iäinen lähde on leivässä elävässä, ja elämän antaa se meille muodossa tässä, vaikkakin yössä.

Ja kaikkia luotuja kutsuu se kyllin juomaan vettä, joka on kätkeyty sen huomaan, vaikkakin yössä.

Tämän elävän lähteen, josta janoan juoda, voi minulle, tiedän, elämän leipä suoda, vaikkakin yössä.

(suom. Aale Tynni)

Huomenna kiirastorstaina Kris- tus tulee ”muodossa tässä”. Me vas- taanotamme Hänet, hän meidät. Huomenna Hän tulee ja jokaises- sa ehtoollisessa. ”Maran ata” Her- ra tulee!

Mauri Nieminen

pastori
Aitolahden seurakunta

Pietá-esitys yhdistää teatterin ja videotaiteen

Tanskalaisen Astrid Saalbachin Pietá-monodraamaa esitetään pääsiäisen aikaan Tampereella.

Esitys käsittelee terävästi ja myötätuntoisesti pääsiäisen ajan-kohtaisia teemoja: armoa, rakkautta, syyllisyydestä vapautumista ja anteeksiantoa.

Saalbachin *Pietá* on älykäs, mustan humoristinen tragikomedialla ja trilleri. Teoksen on ohjannut **Hilkka Hyttinen** ja monologin esittää näyttelijä **Pirkko Uitto**.

Pietá muodostuu kahdesta itse-

näisestä taideteoksesta, joissa yhdistyy teatteri- ja mediataide: monologi tapahtuu hotellihuoneessa, samanaikaisesti tilaan sijoitettujen kameroiden kuvaa projisoidaan hotellin kokoushuoneeseen.

Katsoja voi valita kahden esityksen välillä. Projisoinnin liveohjaajana toimii kuva- ja videotaiteilija **Paula Lehtonen**.

Lisätietoja: www.projectph6.net

Esitykset
hotelli Tammerissa:
ke 20.4. klo 19
to 21.4. klo 19
pe 22.4. klo 17
su 24.4. klo 17
ma 25.4. klo 17
Lippuvaraukset ja tiedustelut:
p. 046 594 6913
Liput: Marski 17€ /13€, Kabinetti 13€ /10€
Lipunmyynti tuntia ennen esitystä Tammerin aulassa.

Äitien kärsimys pääsiäisyön teemana

Pääsiäisyön konsertissa Kalevan kirkossa 23. huhtikuuta kello 22 alkaen kuullaan vanhaa kirkkomusiikkia barokin ajan mestareilta.

Mater dolorosa on kolmen merkkittävän naismuusikon, sopraano **Pia Freundin**, cembalisti **Assi Karttusen** ja gambisti **Varpu Haa-**

Heikki Tuuli

Cembalisti Assi Karttunen (vas.), sopraano Pia Freund ja gambisti Varpu Haavisto esiintyvät pääsiäisyön konsertissa 23. huhtikuuta kello 22 Kalevan kirkossa.

 Konserttitarjotin

Lasten kauneimmat hengelliset laulut - "Hiljaisuus laskeutuu anna rauhan tulla."

pe 22.4. klo 15,
Finlaysonin kirkko ■ ▲ ①
Henna Puhakka

Toccata ja fuuga sekä muut Bachin kauneimmat ma

ma 25.4. klo 18,
Tuomiokirkko ■ ▲ ①
Matti Hannula, urut ohjelma 10 €

Vapunaaton musiikkijuhla la

la 30.4. klo 19,
Aleksanterin kirkko ■ ▲ ①
Duettolaulua, **Pirkko** ja **Terttu Välimäki**. Virsien ja duettosäestykset, **Jukka Hovila**. Viestiveljet kuoro, joht. **Jarmo Ojanperä**, säestys **Lauri Soininen** ja **Tauno Vesterinen**. Kristillisen Työväenyhdistyksen puhallinorkesteri, joht. **Ulla Seppä**. Musiikkia saksofonilla, **Alpo Romppanen**. Laulua veljiltä, **Matti Alho**, **Tauno Vesterinen**, **Jarmo & Markku Ojanperä**. Puhe, **Reijo Pyykönen**. Konsertin järjestää Pyykin seurakunta, Tampereen Kristillisen Työväen yhdistys ja Viestiveljet

Konsertti

su 1.5. klo 13,
Pispalan kirkko ■ ▲ ①
Wiimeinen henkäys Pispalan uruille. Vapaa pääsy

Lounasmusiikkia

ke 4.5. klo 12,
Aleksanterin kirkko ■ ▲ ①
TAMK kirkkomusiikin opiskelijat, vastuuopettaja **Tuomas Karjalainen**.

Tampereen seurakuntien musiikinopetuksessa opiskelee satoja lapsia ja nuoria. Kevään aikana järjestetään yhteensä 34 oppilaskonserttia, joissa oppilaat saavat esitellä taitojaan. Kaikkiin konsertteihin on vapaa pääsy ja joissakin kannetaan kolehti Yhteisvastuun hyväksi.

Musiikinopetuksen kevään oppilaskonsertit löytyvät verkosta: www.tampereenseurakunnat.fi/lapset/ musiikki/soitonopetus/oppilaskonsertit

Stabat Mater

säv. **Giovanni Battista Pergolesi**
ke 20.4. klo 18,
Viinikan kirkko ■ ▲ ①
Susanna Laine, sopraano, **Mari Aura**, altto **Eeva Vesamäki**, viulu, **Erika Lukin-Laivuori**, viulu **Jussi-Matti Haavisto**, alttoviulu, **Tuure Paalanen**, sello **Ritva Koistinen**, urut. Ohjelma 5 €

Kohti Getsemanea

ke 20.4. klo 19,
Pispalan kirkko ■ ▲ ①
Musiikillinen ahtikirkko.
Harjun Kanttorikvartetti: **Tarja Laitinen**, **Suvi-Tuulia Raittinen**, **Ville Karhula** ja **Lasse Kautto**. Vapaa pääsy

Lauluja ristin tiestä

22.4. klo 15, **Lielahden kirkko** ■
Rokkipappi **Tarvo**

- helppo pääsy liikuntaesteiselle

▲ helppo pääsy näkövammaiselle, ① kuuntelulaite

Piispallisissa säkeissä pyhä kantaa

Kirjassaan *Tie vie, pyhä kantaa* piispa **Irja Askola** pukee runoiksi ja rukoukseksi vuoropuheluaan Jumalan kanssa. Säkeet ovat arjessa kiinni olevia ajatelmia, kirkkovuoden rytmissä. Osansa saavat yksinäiset ja eri tavalla haavoittuneet, teksteissä läikkyvät elämän kirkkaat ja synkät värit.

Pyhän Henrikin muistopäivän rukous palauttaa mieleen Lallin, jonka kirves teki julmaa jälkeä vierasmaalaiselle. Askola pyytää meitä siunaamaan toisiamme, ”jotta viha ja pelko sulaisivat eivätkä enää siirtyisi suo-

nissamme eteenpäin” – ja kutsuu avaamaan ovia maahanmuuttajille.

Helsingin piispan mielestä kirkko ei saa käpertyä sisäänpäin, vaan sen pitää katsoa rohkeasti ulospäin. Hän rukoilee kirkolle kielitaitoa, jota jokainen ymmärtää ja josta sa-tunnainenkin vierailija ymmärtää olennaisen. Sanojen lisäksi tarvitaan tekoja.

”Ja jos yhteisömme on särkynyt eikä entinen enää toimi emmekä ymmärrä edes itseämme silloin, tule Ylösnoussut siunaa meidän sirpaleissamme jotta rohkenemme huomiseen.”

Pirjo Silveri

Irja Askola: *Tie vie, pyhä kantaa* – Rukousta ja runoa kirkkovuoden mittaan. Kirjapaja 2010. 109 s.

Lielahden lähikirkko on ihmisiä varten

Harjun seurakunnassa vietetään pääsiäisenä sekä Kristuksen ylösnousemusjuhlaa että Lielahden kirkon 50-vuotisjuhlaa. Lähiökirkosta on muodostunut kodikas lähikirkko ja turvallinen yhteisö Lielahden ja Lentävänniemen asukkaille 20 vuotta jatkuneen aluetyön ansiosta.

Harjun seurakunta on jaettu kolmeen kirkkopiiriin, jotka muodostuvat Pispalan kirkon, Tesoman kirkon ja Lielahden kirkon ympärille. Kirkkopiirien sisällä toimivat alueneuvostot, jotka koostuvat seurakuntalaisista ja alueen työntekijöistä. Alueneuvostoja ovat Pispala, Tesoma, Haukiluoma, Lamminpää ja Lielähti–Lentävänniemi.

Alueellista työtä on tehty Harjun seurakunnassa jo vuosikymmeniä.

Sille perinteelle on ollut hyvä rakentaa toimintaa, joka nousee Lielahden ja Lentävänniemen alueen ihmisten elämäntilanteen ja asuin-ympäristön kysymyksistä, iloineen ja suruineen, miettii pastori **Rainer Backström**, joka nimitettiin Lielahden aluekappalaiseksi 20 vuotta sitten.

Nykyisin Lielahden aluetyötä tekee moniammatillinen seurakunnan työntekijöiden ryhmä, joka ideoi, suunnittelee ja toteuttaa toimintaa alueen asukkaiden ja toimijoiden kanssa. Työntekijäryhmä valmistelee asioita yhdessä alueneuvoston kanssa.

Alueneuvosto ottaa yhteyttä alueelle muuttaneisiin ihmisiin ja solmii yhteyksiä alueen muihin toimijoihin, kuten järjestöihin. Se käsittelee ja hyväksyy muun muassa toiminta- ja taloussuunnitelman sekä tekee hankkeita ja aloitteita seurakuntaneuvostolle.

Alueneuvosto on seurakunnalle aarre, eräänlainen ideahautomo. Sen työskentelyssä ovat tärkeitä alue- ja ihmislähtöisyys. Toiminnallisten asioiden ohella se on saanut toteutettua monia käytännön asioita ja hankintoja, kiittelee Backström.

Lähikirkko toiminut Harjussa jo 20 vuotta

Alueneuvoston ansiota muun muassa on, että vuonna 2004 Lielahden kirkkoon saatiin kellotapuli.

Kirkon pihalle on rakennettu myös kotakappeli. Vuonna 2008 toteutui kirkon alttariosan laajennus ja samaan aikaan kirkko sai vihdoinkin omat kirkkotekstiilit. Jos seurakunnan tai seurakuntayhtymän talous ei ole pystynyt kattamaan hankintoja, apuun on rientänyt Pispalan Rukoushuoneyhdistys.

Tampereen seurakuntien valmisteilla olevassa rakennemuutosesityksessä mainitaan lähikirkkoalueet, joita olisi tarkoitus muodostaa isojen seurakuntien sisälle.

Tampereen seurakuntien pitkän linjan luottamusmiehen **Asko Järvisen** mukaan lähikirkkoajattelulla on toteutunut Harjun seurakunnassa jo pitkään.

Kirkkopiirimalli on osoitus siitä, että isokin seurakunta voi olla hyvä ja toimiva. Tervetuloa muutkin seurakunnat ottamaan tänne oppia, kehottaa Järvinen, joka on Lielahden alueneuvoston, Harjun seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsen.

Myös alueneuvoston jäsen **Lauri Piilola** vakuuttaa, että yhteisöllisyyden kokeminen on mahdollista ison seurakunnan sisällä, pienessä

viston yhteistyön tuloksena syntynyt konserttiohjelma, jossa Jeesuksen äidin Marian elämä heijastuu keskiajan, renessanssin ja barokin musiikin läpi.

Konserttiin tilatun laulusarjan tekstit ovat runoilija **Anna Ahmatovan** *Requiem*-sarjasta, jonka runoilija kirjoitti, kun hänen poikansa **Lev Gumiljov** oli vangittu Stalinin vainoissa.

Lisäksi konsertissa kuullaan säveltäjä **Olli Korttekankaan** tälle kolmikolle sävelletty tilausteos *Pietä*.

Konsertti kuuluu Kalevan seurakunnan pääsiäisviikon tapahtumiin ja sinne on vapaa pääsy. Ohjelmalehtisiä jaetaan kirkon ovella.

Giovanni Battista Pergolesin Stabat Mater esitetään pitkäperjantaina 22. huhtikuuta kello 20 Hervannan kirkossa. Tampereen Kamarimusiikkiseuran orkesteria johtaa Hervannan seurakunnan kanttori Martti Syrjäniemi.

Äiti ristin juurella

Giovanni Battista Pergolesin *Stabat Mater* -teoksen pitkäperjantain iltana 22. huhtikuuta kello 20 Hervannan kirkossa laulavat diplomaulajat **Annamaria Hannonen**, sopraano sekä **Kaisa Kautto**, alto.

Esitystä varten koottu projektikuoro laulaa mukana kolmessa osassa. Tampereen Kamarimusiikkiseuran orkesteria johtaa Hervannan seurakunnan kanttori **Martti Syrjäniemi**, joka johtaa teoksen Tampereella jo kuudetta kertaa.

– Ennätys on 480 kuuntelijaa vuonna 2002. Tämä olisi tarkoitus rikkoo, Syrjäniemi sanoo.

Stabat mater kertoo Neitsyt Mariasta seisomassa ristiinnauli-

tun poikansa luona. Pergolesi kirjoitti hartaan kuulaan teoksen valmiiksi kuolinvuoteellaan 26-vuotiaana vuonna 1736. Teos oli ollut työn alla jo jonkin aikaa ja syntynyt useassa otteessa.

Stabat Materista tuli yksi 1700-luvun esikuvallisista kirkkomusiikkiteoksista, ja siitä tehtiin useita mukaelmia ja jäljitelmiä eri puolilla Eurooppaa. Suomessa sitä alettiin esittää pitkäperjantaisin jo 1790-luvulla. Se on nykyisinkin yksi kirkkomusiikin rakastetuimmista teoksista.

Vapaa pääsy.

Ohjelma maksaa 5 euroa.

Radio, tv ja netti

Pääsiäistä juhlitaan televisiossa, radiossa ja verkossa

Tulevana pääsiäisenä kirkolla on monipuolista ohjelmaa televisiossa, radiossa ja verkossa. Tässä muutamia poimintoja tarjonnasta:

Tampereen tuomiokirkon jumalanpalvelus lähetetään suora-na lähetyksenä pitkäperjantaina 22.4. ja 1. pääsiäispäivänä sunnuntaina 24.4. kello 10 Radio Moreenissa taajuudella 98,4 MHz.

Ortodoksinen pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia lähetetään 23.4. kello 23.55 suorana yhteislähetyksenä TV1:llä ja YLE Radio1:llä. Tampereen Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Nikolaoksen kirkosta palveluksen toimittaa arkkipiispa Leo yhdessä papiston kanssa.

Pisara pysäyttää päivittäin

Kirkon tiedotuskeskuksen TV1:lle tuottama Pisara – suuresta kerromuksesta -hartausohjelma kuljettaa hiljaisella viikolla läpi Jeesuksen viimeisten koettelemusten. Eri ihmiset lukevat Raamatun kohtia päivittäin kello 15.50 ja lauantaina klo 11.05. Tamperelaisen Kveekareiden yhdyshenkilön **Leena Lampelan** aiheena kiiras-torstaina on viimeinen ateria.

Idols ja Kirkon Ulkomaanapu järjestävät konsertin

Idols-ohjelma ja Kirkon Ulkomaanapu järjestävät hyväntekeväisyyskonsertin, joka nähdään 24.4. kello 19.15 MTV3-kanavalla. Tarkoituksena on tukea KUA:n työtä kehitysmaissa.

Konsertissa esiintyvät Idols-tähtien lisäksi Amorphis, Maija Viikkumaa & Jarkko Martikainen, Mariko, Reckless Love, Tarja Turunen & Jyrki 69. Ulkomainen esiintyjä on brittibändi Hurts. Lisäksi nähdään tarinoita kehitysmaista.

Dokumentti Tyrvään

Pyhän Olavin kirkon maalauksista

Toisena pääsiäispäivänä 25.4. kello 19.45 TV1 lähettää **Pekka Heikkilän** dokumentin Tyrvään Paratiisi ja Passio. Ohjelma esittelee taiteilijoiden **Kuutti Lavosen** ja **Osmo Rauhalan** maalaustöitä jälleenrakennetussa Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa.

Dokumenttisarja ikonitaiteen historiasta nähdään YLE TV1:llä 19.–22.4. kello 18.30 ja 23.–24.4. kello 18.15 alkaen.

Verkko tuo pääsiäisen lähelle

Evl.fi-etusivulla nähdään arkkipiispa **Kari Mäkisen** pääsiäistervehdys. Kirkon Pyhä-projektin sivuilla http://evl.fi/pyha/paasiainen kuljetaan paastosta pääsiäisiloon. Pääsiäisajan kuulumisia voi lukea myös Pyhä-projektin blogista. http://pyha.blogspot.com. Pääkaupunkiseudun seurakuntien paasiainen.fi-sivusto antaa vinkkejä paaston- ja pääsiäisen ajan viettoon. Tampereen seurakuntien pääsiäistarjonta löytyy osoitteesta: www.tampereenseurakunnat.fi/paasiainen.

Pormestarin sinkit ja pasuunat soivat Aitolahden kirkossa

Vastaperustettu Pormestarin sinkit ja pasuunat -yhtye tuo Tampereelle raikkaan tuulahduksen 1500- ja 1600-luvuilta. Yhtye esittää musiikkiaan konsertissa tiistaina 3. toukokuuta kello 18 Aitolahden kirkossa.

Sinkki oli renessanssiajan tärkein puhallin, jonka sointia on verrattu muun muassa poikasopraanoon. Soitin valmistetaan tavallisesti jalopuusta ja kiedotaan nahkaan tai pergamenttiin. Vaikka soittimen rakenne muistuttaa puupuhallinta, äänenmuodostus ta-

kirkkopiirissä.

– Esimerkiksi Lielahden jumalanpalveluksissa kaikki tuntevat toisensa. Alueneuvostossa työskenteleminen on yksi mielekäs tapa toimia kirkossa.

Gospelkirkko palvelee isoa ihmisjoukkoa

Lielahden–Lentävänniemen alueella elää noin 12 000 seurakunnan jäsentä. Kirkon lisäksi seurakuntalaisille tarjotaan toimintaa Lentävänniemen seurakuntakodissa eli Talentissa.

– Meidän tehtävämme on tavoittaa ja huomata juuri nämä ihmiset ja sen lisäksi vielä ne, jotka eivät kuulu kirkkoon. Kaikki oleellinen on lähellä ja kirkko on mäelä elämän keskellä, sanoo Lielahden pastori, rokkipappi **Tarvo Laakso**.

Laakson mukaan kirkossa tapahtuu aamusta iltaan ja se on monien seurakuntaryhmien henkinen ja

hengellinen koti.

Kirkkopiiri on myös onnistunut hyvin verkostoitumisessa alueen muiden toimijoiden ja järjestöjen kanssa. Seurakunta tekee yhteistyötä muun muassa Marttojen, Suomen Punaisen Ristin, Setlementti Rientolan, voimistelu- ja urheiluseura Lielahden Kipinän, Tampereen kaupungin toimijoiden sekä kansalaistalo Mansikkapaikan kanssa.

Alueneuvoston puheenjohtaja **Teemu Kylmäkoski** on tyytyväinen, että Lielahden kirkosta on vuosien varrella kehittynyt maineikas Länsi-Tampereen gospelkirkko, jossa on esiintynyt joukko nimekkäitä muusikoita rokkipappi Laakson suhteiden ansios-ta. Konserttitarjonta houkuttelee väkeä ympäri kaupunkia ja jopa Tampereen ulkopuolelta.

Kirsi Airikka

Lielähti–Lentävänniemi -kirkkopiirin alueneuvostolaisista valokuvaan ennättivät Rainer Backström (vas.), Kati Järvinen, Tarvo Laakso, Teemu Kylmäkoski ja Maija-Liisa Uusitalo. Kokoustyöskentelyä olivat opiskelemissa myös Helmi-Tuulia Kylmäkoski ja Onni Järvinen.

Lielahden kirkon historiaa

Lielahden kirkkoa alettiin puuhata jo vuonna 1925, kun Niemen pirtissä pidettiin asiasta kokous 7.6.1925.

15.4.1928 kerättiin ensimmäinen kolehti rukoushuonetta varten. Myös yhdistys perustettiin ajamaan kirkon rakentamista. Enqvist-yhtiö lupasi tontin, mutta varoja kirkon rakentamiseen ei löytynyt. Hanke jäi, kun sota alkoi.

Vuonna 1950 alkoi uusi vaihe, kun Lielähti liitettiin Tampereeseen. Harjun seurakunta alkoi suunnitella kirkon rakentamista. Enqvist lahjoitti tontin.

Talo rakennettiin alun perin seurakuntatilaksi vuonna 1961. Se vihittiin kirkoksi pääsiäisenä 1961.

Lielahden kirkon on suunnitellut arkkitehti Pentti Turunen.

Kellotapuli valmistui vuonna 2004. Tapulissa on neljä kelloa, jotka soittavat 19 eri melodias.

katsele kristusta ja

Kristillisessä uskossa Kristuksen kärsimystä ja kuolemaa katsotaan ylönousemuksen läpi, pääsiäistä ei voi ajatella ilman pitkäperjantaita. Kirkkotaiteessamme pääsiäisen tapahtumia on kuvattu paljon, Jeesus ristillä on suosituin alttaritaulun aihe. Kirkoissa taide palvelee rukousta ja julistusta, ei vain kaunista tai korista tilaa.

pääsiäisen läpi pääsee vain haudan kautta. Eikä hautaan mahdu seisten. Nöyrytminen on pakollista: kuolema on. Joka polvistut hautaan, tai itket ja polvistut. Putoat, ja huomaat pudonneesi pyhään. Hauta on ahdas paikka, mutta auki pääsiäisen puolelta.

Jeesus Nasaretilaisen viimeisiin päiviin sisältyi suuria tunteita ja dramaattisia käännteitä. Väkevä tunnelaustaus on myös ristintiessä, jonka **Kuutti Lavonen** maalasi Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoon. Parin kesän aikana yli 150 000 ihmistä on käynyt Sastamalassa katsomassa, miten nykytaiteilija tulkitsee kahdentuhannen vuoden takaisia asioita.

Lehtereiltä huutaa kuolemantuskan punainen, veren väri lisääntyy matkalla kohti Golgataa. Taiteilija perustelee ratkaisuaan ristinkuoleman ankaruudella ja väkivaltaisuu-della, kyse on teloituksesta.

Pitkän lehteriseinustan loppupäässä on myös herkkä, selvästi muita vaaleasävyisempi kuva, *Hautaanlasku*.

– Joku on epäillyt, onko työ teknisesti loppuun saakka valmis, kun valkeaa pohjustusväriä on niin paljon näkyvissä. Mutta kyllä, kyllä se on moneen kertaan maalattu ja emulsiolla suojattu. Halusin jättää valkoisen ja veren kontrastin näkyviin, Lavonen selittää.

Kristinuskon keskeisin kuva on häpeän symboli, alaston ja rusikoitu rikollisen ruumis ristillä. Kuva pahasta voi olla myös pyhän kuva. Paha voi olla pyhän palveluksessa mutta myös päinvastoin.

Katolisen perinteen Via Crucis sisältää 14 pysähdyspaikkaa, kuvasarja päättyy pitkäperjantaihin. Lavosen 19 työn kokonaisuus ulottuu pääsiäisaamuun, ja töistä viimeisessä Ylönousut ja Magdalan Marian kohtaavat.

– Myös luterilaisessa todellisuudessa ristintien kuvat ovat ydinkuvia Jeesuksen elämästä, nuoren miehen kolme vuotta kestäneen toiminnan yhdeltä viikolta. Samalla ne ovat ihmisen koko elämänsäkaaren keskeisiä kuvia, sanoo pastori **Marjatta Malmberg**, joka Tampereen seurakunnissa koordinoi retriittityötä ja hengellistä ohjausta.

Kokemuksellisuus ja elämyksellisyys ottavat yhä enemmän sijaa kirkossakin.

Sana puhuu enemmän älylle, taide ja kuva tunteelle. Visuaalisuuden merkitys on kasvanut, kuva vallannut tilaa sanoilta, Malmberg arvioi länsimaissa meneillään olevaa murrosta.

Siinä missä entisajan kertova kirkkotaide osittain korvasi lukutaitoa, tämän päivän taide johdattaa mietiskelyyn ja hiljentymiseen.

Pyhimmät tapahtumat ovat salaisuuksia. Siksi ne syntyvät öisin. Jouluyö ja pääsiäisyö avautuvat uuteen aikaan, jouluyö valkenee pääsiäisaamuun.

Tutkija **Kimmo Ketolan** mukaan pyhän kokemus nousee osin tiedostamattomista mielen kerroksista. Se herää useammin vangitsevaan kertomukseen eläytymällä kuin opin-kappaleita järjeilemällä (Pyhän rajoilla, SLS 2010).

Tyrvään Pyhä Olavi kutsuu katselemaan Kristusta kasvoin, kirkossa voi kulkea Via Dolorosaa silmillään ja sydämellään. Kärsimys-historian dramaturgia on tuttu, kertomus on säilynyt kautta aikojen syvällä tajunnassa.

Uskon kuvia voi katsoa ilman, että miettii, mitä niissä pitäisi nähdä tai kuuluisi huomata.

– Saan luottaa siihen, että Jumalan henki vaikuttaa, eikä minun tarvitse vaatia itseltäni älyllistä tulkin-takoodia sille, mitä näen. Kun annan kuville tilaa, ne alkavat puhua minussa. Tämä on yksi tapa rukoilla, mietiskelevä, ihmeellinen, kontemplatiivinen. Samalla tavalla annan evankeliumin vaikuttaa, selittää pastori Malmberg.

Kuutti Lavonen maalasi 2000-luvulla samat aiheet, jotka **Anders Löfmark** oli vuonna 1780 tehnyt Tyrväälle. Marjatta Malmberg iloitsee, kun Sastamalassa haluttiin näin elvyttää ristintie.

– Tosin jälleenrakennettu Tyrvään Pyhä Olavi puhuttelee myös kokonaisuutena, ei pelkästään uusi taide. Minusta koko kirkkoon liittyy vahva elämän voittamisen viesti.

Malmberg itse on kokenut etenkin **Osmo Rauhalan** työt vaikuttaviksi, koska ne ovat luonnon kuvia. Mieltymistä selittää osaltaan oma tausta.

– Maalaislapsen kodissa ei ollut monia tauluja. Lapsuuteni taide avautui ympäröivässä luonnossa. Pääsiäisen kuvat olivat sulava lumi, vapautuvat jäät, vihertävä ruoho, valon tulo.

Kun Malmberg tänä keväänä paastonaikaan silmäili Lavosen ristintietä kirjan sivuilta, nyt väkevimmin puhutteli *Noli me tangere (Älä minuun koske)*.

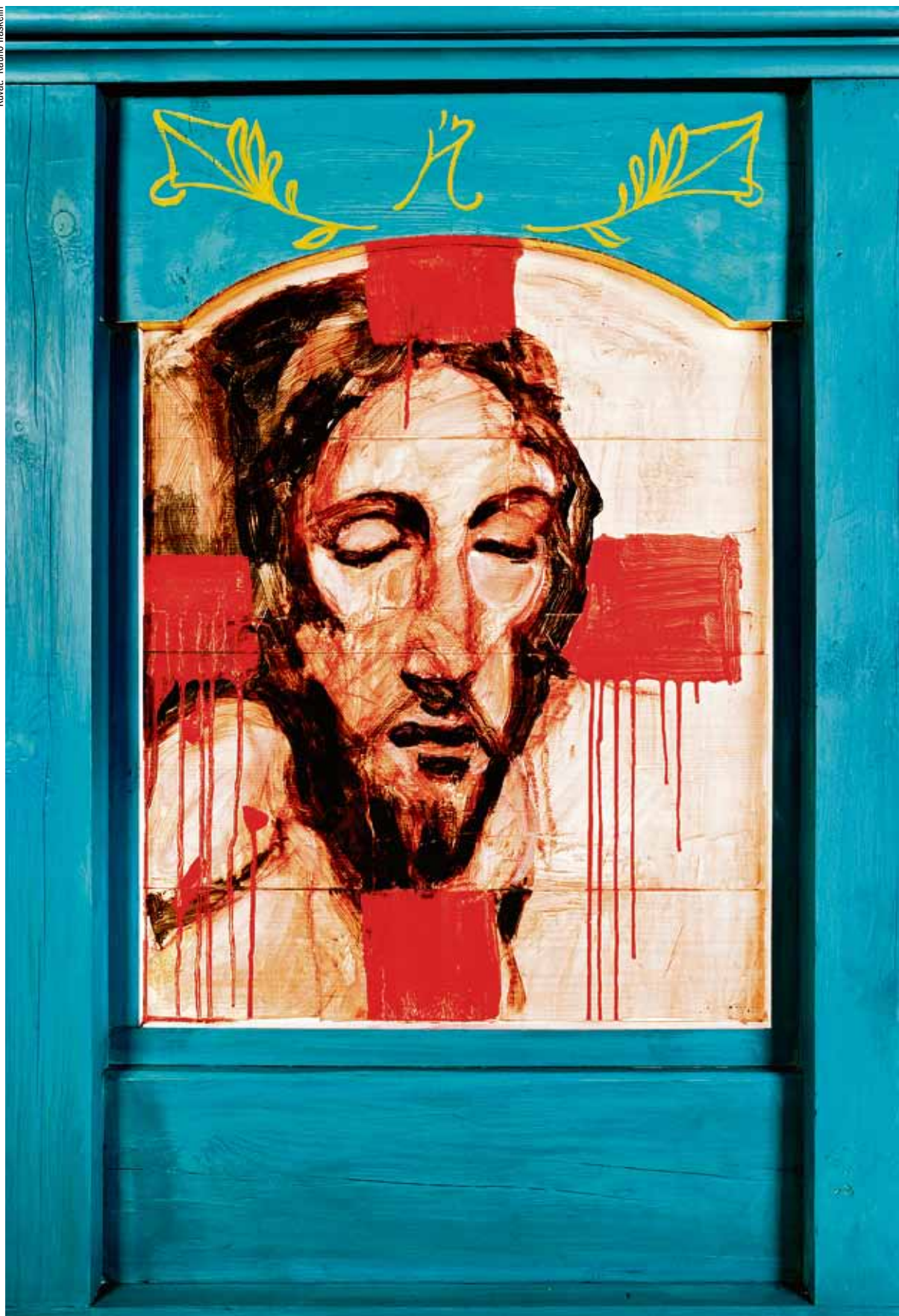
– Tämä Jeesuksen repliikki tuntuu aina yhtä sietämättömältä, mutta paljastaa oleellisen: pyhä on koskematon. Ylönousemus antaa aavistuksen tästä.

Pyhä ja epäpyhä, juhla ja arki, ovat elämän kuteet, vuorottelevat ja vaihtelevat, mutta pyhä on loimi, johon elämä kudotaan.

Miksi ihmisen on hyvä joskus olla hiljaa ja mennä vaikka kirkkoon?

– Mieleemme on niin täynnä kaikenlaista, että se tarvitsee välillä tyhjentymistä. Kirkossa voi helposti altistua pyhän ja Jumalan läs-

Kuvat: Rauno Träskelén

Ristiinnaulittu

näololle, mutta pyhää voi kohdata kaikkialla, usein luonnossa.

– Kun hakeudumme pyhään tilaan, myös jokin tila meissä voi pikku hiljaa aueta. Kirkkotaidetta voi ihmetellä lapsen asenteella, ilman miksi-kysymyksiä. Lapsi haltioituu, pysähtyy ja täytytty siitä, mikä tulee vastaan.

Marjatta Malmberg toivoo, että Tyrvään Pyhää Olavia avattaisiin enenevästi palvelemaan vieraiden hengellisiä tarpeita. Ovella voisi ajoittain olla kyltti Hiljaisuus. Kaikki olisivat kirkkosalissa silloin vaiti, ehkä vain yhteinen rukous katkaisisi äänettömyyden.

– Muuta ohjelmaa ei juuri tarvittaisi, kun olisi mahdollisuus pysähtyä ja olla puhuteltavana ja Jumalan katseltavana. Luulen että moni on tungoksessa ajatellut, että tänne täytyy tulla toisen kerran, kaikessa rauhassa. Tiedän, että useat ovat näin tehneet.

Yleensäkin ristintien traditiioon kuuluu, että se kuljetaan asema-asemalta. Malmberg toivoisi Pyhän Olavin kirkossa tehtävän samoin. Kun kuvat on kierretty, voisi toiviksi istahtaa penkkiin.

– Omissa oloissaan saisi miettiä, mikä minua kosketti ja mikä siinä kosketti. Kun pysähtyy tällaisia ajattelemaan, jo rukoilee.

Jumalan osoittama tie on hänen mukaisensa, arvaamaton ja yllätyksellinen. Se ei ole viivasuora bulevard. Ilman pyhää pitkästyisi.

Sadattuhannet ihmiset eri puolilta maailmaa taivaltavat joka vuosi ikivanhaa pyhiinvaellusreittiä Santiago de Compostelaan.

– Jotain taikaa siinä täytyy olla! Varmaan moni lähtee Pyhälle Olaville vähän samasta syystä, pyhiinvaelluksen hengessä. Ei sinne mennä kuin mihin tahansa turistipaikkaan.

Viime kesänä Marjatta Malmberg kierteli Lounais-Suomen kirkkoja. Harmikseen hän joutui monta kertaa turhaan kolkuttelemaan, ovet olivat ja pysyivät kiinni. Vastaan tuli myös iloisia yllätyksiä. Jossakin hautausmaalta löytyi ystävällinen työntekijä, joka päästi kirkkoon sisälle ja kertoi ummet ja lammet paikasta. Toisaalla kulkija kohtasi harvassalaisen kesäoppaan, joka ei juuri tuntenut kirkkohistoriallisia perusasioita, ei hallinnut yhtään hengellistä taustaa.

Malmberg huomasi, kuinka tärkeää on, että kirkon ovet ovat auki, ja että on joku joka syyttölee kynttilöitä, tuntee kohteen ja on itsekin siitä innostunut.

– Ei pyhän kokeminen tietysti ole tunnelmasta kiinni... ja kuitenkin se on. Maassamme on valtava määrä kirkkoarteita. Jos ne olisivat auki varhaiskeväästä pitkälle syksyyn, niissä olisi hyvä opastus,

Hannu pyhän yllättää

Jeesus tuomitaan

Jeesus kaatuu toisen kerran

Simon Kyreneläinen
auttaa ristin kantamisessa

Veronika pyyhkii

Ristin nosto pystyyn

Hautaanlasku

Stabat mater

Auennut hauta

Noli me tangere ("Älä minuun koske")

mahdollisuus hiljentyä ja rukoilla, sana alkaisi kyllä kiertää. Uskon että meillä voisi tapahtua ihmeellisiä asioita. Milloin kävijää puhuttelevat kuvat, milloin tila, joku ehkä ottaa käteensä virsikirjan. Ei kukaan kirkkoon ilman kaipausta tule, kylä taustalla on jonkinlaista Jumalan ikävää. Pyhän kaipuuta, tunnistaa sitä itse tai ei.

Malmbergin käsitys vahvistui, koska siellä suljettujen ovien takana oli lähes aina pari muutakin kolkuttelijaa. Valtakunnallisessa, retriitin ohjaajia kouluttavassa Hiljaisuuden ystävät -yhdistyksessä onkin nyt viriinnyt mietintä vapaaehtoisten kesäoppaiden kouluttamisesta ja hengellisestä varustamisesta.

Kysy Facebookissa, mikä on pyhää, niin yhdeksän vastausta kymmenestä on joko ihminen tai elämä. Harva vastaa Jumala. Jumalaa tämä ei näytä hämmästyttäneen. Hän toimi kuten nykylehden

päätoimittaja, ja päätti antaa asialleen kasvot. Hän tuli ihmiseksi.

Teologian maisteri **Johanna Sternberg** oli kahtena vuonna oppaana Tyrvään Pyhällä Olavilla. Ensimmäisenä kesänä Kuutti Lavosen jättäneet lehterikuvat tulivat yöllä jopa uniin.

– Näin ne ensi kerran kesällä 2009, jolloin kirkko oli vielä suljettu yleisöltä. Kokemus oli niin voimakas, että tahdoin vain jäädä penkkiin istumaan. Muistan yhä, kuinka halusin olla hiljaa ja katsella.

Sittemmin Sternberg on viettänyt kirkkosalissa satoja tunteja, puhunut ja kertonut kuvista muille.

– Sitä kautta minulla on niihin vahva tunneside. Runsas katsominen ei ole yhtään latistanut tunnetta, pikemmin voimistanut.

Hänen mielestään Lavosen ristintieessä elämän molemmat ääripää ovat vahvasti läsnä ja Kristuk-

sen ihmisyyys korostuu. Kuvista tulee mieleen sellaisia sanoja kuin suru, ahdistus, murhe, kipu, rakkaus, anteeksianto, armo, lohtu.

Vähän yli kolmekymppinen teologi arvelee, että 1700–1800 -lukujen kirkkotaide puhuttelee jotakuta, mutta 2000-luvun kuvat voivat avata kristinuskoa nykypäivän ihmiselle.

– Uudet kuvat jättävät enemmän tilaa omalle tulkinnalle, samalla tiettenkin myös vastuuta. Luulen, että nämä työt puhuttelevat pitkään, koska ihminen on kuitenkin perimiltään sama iät ja ajat. Vaikka ristintiestä välittyy lähes alleviivatus-ti kärsimys, kyllä se vie ajatuksiani ihmiselämän kaikkiin tunteisiin ja vaiheisiin.

Sternberg uskoo, että kuvataide on yksi väylä hahmottaa elämää, kokea pyhää ja Jumalan läsnäoloa.

– On hienoa jos sen kautta voi käsitellä tunteita ja asioita, joille ei

Kuutti Lavonen maalasi Seitsenristin ristintien Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoon. Kuvasarjassa on 19 työtä.

välttämättä muuta kieltä löydä. Uskossa on aina asioita, jotka vääjäämättä jäävät avoimiksi ja joihin ei voi saada lopullista tietoa.

Messukylän pappi **Hannu Kilpeläinen** oli Sastamalassa kirkkoheran sijaisena silloin, kun Rauhala ja Lavonen maalasivat kirkossa. Teologian tohtori Kilpeläinen kuului siihen pieneen joukkoon, joka pääsi ottamaan kantaa luonnoksiin ja näkemään keskeneräisiä töitä.

– Kun ensimmäistä kertaa astuin kirkkoon, se oli oikea pyhä jysäys, positiivisella tavalla. Vaikka tarina oli tuttu, siitä tuli nyt aivan uusi. Kuvat eivät jätä rauhaan, ja aina kun niitä katsoo, niitä myös tulkitsee uudelleen.

Jälleennäkemisen toivo on odotusta, jolla on selkeä sisältö ja kohde. Kaikki ei ole tässä. Tämän näkyvän maailman, tämän kyynelten laakson ja kuoleman varjon maan lisäksi on myös toinen maailma. Toivo syntyy siitä, että sen kaikuja voi kuulla jo täällä.

Viime kuukausina Kilpeläinen on joutunut tekemään surutyötä, poikansa kuoleman jälkeen.

– Olen vaimoni kanssa paljon keskustellut, miten me kirkossa kuvia katsomme. Sillä on paljon merkitystä, mikä asia on itselle tärkeä ja pinnalla. Elämän eri vaiheissa katsoo erilaisiin kuviin. Ihminen hakeutuu kosketuksiin sellaisten kanssa, jotka sopivat omaan tilanteeseen. Eri mielentilassa, eri päivinä, eri valossa eri kuvat koskettavat.

Kilpeläisen mielestä Pyhän Olavin ristintie puhuttelee, koska se näyttää elämän katoavuuden, mutta myös sen, minne täältä päädytään.

– Osmo Rauhalan taiteilijoiden yhteiseen pylvääseen maalaama Kuolema ei ole päätepiste vaan kaksoispiste on tärkeä. Se on selkeä ristintien jatkumo.

Oman lapsen kuoleman jälkeen vanhemmat ajattelevat, ettei pahempaa voi enää tapahtua.

– Samasta on kyse ristintien kuvissa. Mitään pahempaa ei voi tapahtua, koska Jeesus on jo tämän tien kulkenut. Se tarkoittaa, ettei meidän tarvitse kuolla Jumalan hylkäämään ja ilman anteeksiantoa.

Lavonen näyttää Jeesuksen alennustilassaan.

– Kaikki on jo koettu. Kristittyinä emme koe mitään pahempaa.

Nykyisin Kilpeläinen katsoo usein läheltä Messukylän kirkon alttaritaulua, jonka aiheena on Jeesus ja syntinen nainen.

– Kyllä siitähän saa lohdutusta. Kirkkojen kuvissa on paljon lohdutusta.

Pyhän Olavin lehterimaalauksista yksi hänen suosikkejaan on Jo-

hannes. Yleensä evankelista kuvataan kirkkotaiteessa salskeana nuorukaisena, mutta Tyrväällä kirkkokansaa tarkkailee vanha mies, juro ja melkein rumia.

– Lavosen Johannes kuvastaa sitä, ettei mikään pysy sellaisena kuin haluaisimme ajatella, kokea tai mieltää elämässä tapahtuvaksi. Onnen hetket, kaikki mukava ja kiva on sellaista, minkä voi hetkessä menettää. Onneksi on kuitenkin se kaksoispiste, toivon merkki. Siksi koko ristintie ilmentää nimenomaan toivoa.

Ei ole täällä mitään pysyvää. Pyhä kuitenkin pysäyttää silloin tällöin, ja silloin tuntee miten koko tie on rakennettu pyhälle. Ilman sitä kokemusta en ehkä jaksaisikaan. Haluaisin kulkea pyhitetyssä maailmassa, todellisuuden tietä, ei elämysten riippusiltaa.

Väitöskirjansa Valamosta tehnyt Hannu Kilpeläinen tuntee hyvin myös ortodoksista maailmaa. Mieleen on jäänyt käynti vanhassa rajantakaisessa linnoituskaupungissa. Staraja Ladogan linnankirkossa Pyhän Nikolaoksen ikoni on sijoitettu sopivasti kasvojen korkeudelle.

– Nikolaoksen silmät seuraavat kulkijaa koko ajan, ne tuntuvat aina kääntyvän sinne, minne sinäkin menet.

Ikonitaiteen perusideaan kuuluu, että myös kuva katsoo katsojaa, ei vain niin päin, että katsoja katsoo kuvaa. Tyrvään Pyhän Olavin Jeesuksessa Kilpeläinen tunnistaa paljon samaa, kuvan ja katsojan välinen yhteys toimii. Kyse on enemmästä kuin vain siitä että onpa hienoja maalauksia.

Lontoossa asuva Johanna Sternberg pystyy tuhansien kilometrien päästä tarkkaan muistamaan, miten Jeesus katsoo tuomitsijoitaan Lavosen maalauksessa.

– Monessa kuvassa pelkkä ilme puhuu enemmän kuin tuhat sanaa. Esimerkiksi työ Jeesukselta riistettään vaatteet on vaikuttava, siitä on helppo aistia häpeää ja pelkoa. Jeesus on takertunut ristiin kuin lapsi tarrautuu vanhempiinsa.

Vaikka Sternberg on oppaana seurannut, miten vieraat ovat kuviin reagoineet, hän ei halua lukea muiden ajatuksia.

– Ei ulkopuolinen voi puhua toisen hengellisistä kokemuksista, mutta täytyyhän taiteen jotenkin puhutella. Ei kirkkoon muuten olisi tuollaista väkimäärää tullut.

Sternberg myöntää, että uskon kuvia on vaikea pukea sanoiksi.

Siksi Kristusta ja Jumalan salaisuutta kannattaakin katsella.

Pirjo Silveri

*Kursiivilla merkityt sitaattit
Jaakko Heinimäen ja Hilikka
Olkinuoran kirjasta Puhetta
pyhästä (Kirkkohallitus 2010)*

TV1 25.4. klo 19.45 Tyrvään Paratiisi ja Passio. Toimittaja-ohjaaja Pekka Heikkilän dokumentti Kuutti Lavosen ja Osmo Rauhalan maalaustyöstä Pyhän Olavin kirkossa toisena pääsiäispäivänä.

Kirjallisuutta:
Heli Pruuki (toim.): *Pyhän rajoilla. Temppeilitappeluista*

uskontodialogiin. SLS 2010
Kuutti Lavonen, Osmo, Rauhala, Pirjo Silveri: *Tyrvään Pyhän Olavin kirkko. Sata ja yksi kuvaa. Kirjapaja 2010*
Liisa Väisänen: *Kristilliset symbolit. Ikkuna pyhään. Kirjapaja 2011*
Pentti Lempiäinen: *Ristintie ja ristinsanat. WSOY 2004*

Kansan Raamattuseura

Osallistu pelastusharjoitukseen!

PELASTUSHARJOITUKSIA tehdään kolmen kevätillan aikana, keskiviikkoisin 4., 11. ja 25. toukokuuta kello 18 Aleksanterin kirkon kryptassa. Tarkoituksena on opetella armossa elämistä ja armon viestittämistä toiselle.

Seppo Niemeläinen toimii kouluttajana Pelastusharjoituksissa.

– Tarkoituksena on välittää evankeliumia tämän päivän ihmisten elämään ja arkeen ymmärrettävästi ja tuoreesti, siten että olemme uskottavia ja oikeasti olemassa, kertoo Kansan Raamattuseuran kouluttaja **Seppo Niemeläinen**. Toisena pelastusrenkaan heittäjänä illoissa on Tuomiokirkoseurakunnan kappalainen **Asko Peltonen**.

Kokoontumisissa tutki-

taan Raamattua ja sovelletaan sitä arkielämään. Sen jälkeen on mahdollista tehdä löytöjä ja saada uusia ideoita omaan elämään.

Materiaalimaksu on 10 euroa.

Ilmoittautumiset: p. 223 1771, anneli.rautakorpi@sana.fi, asko.peltonen@evl.fi

Vappuaaton musiikkijuhla Aleksanterin kirkossa

VAPUNAATON MUSIIKKIJUHLA vietetään lauantaina 30. huhtikuuta kello 19 Aleksanterin kirkossa.

Tilaisuudessa lauletaan virsiä sekä kuunnellaan esiintyjiä. **Pirkko ja Terttu Välimäki** laulavat duettona ja säestäjänä toimii **Jukka Hovila**. Viestiveljekuoron laulua johtaa **Jarmo Ojanperä**. Kuoroa säestävät **Lauri Soininen** ja **Tauno Vesterinen**.

Kristillisen Työväenyhdistyksen puhallinorkesteria johtaa **Ulla Seppä**. **Alpo Romppanen** soittaa saksofonia. Illan puheesta huolehtii **Reijo Pyykönen**.

Saarnavuoro

Hiljaisuudessa tavoittaa sisimmät ajatuksensa

MITÄ TAIZÉ-MESSUSSA ETSIT ARJEN KIIREEN KESKELLE?

Taizén tapa on viipyä noin kymmenen minuuttia hiljaa ja kuulostella sitä ennen luettua raamatunkohtaa. Pysähdyn niiden sanojen ääreen, jotka koskettivat tavalla tai toisella ja annan niiden puhutella. Pelkkä aloillaan olominen ilman tietoista ajattelemista luo hyvän avaran tilan, ja jos mieleeni nousee asioita tai ihmisiä, jätän ne hiljaisuudessa Jumalan hoitoon.

LÖYDÄTKÖ HILJAIJUUTEEN UUDEN NÄKÖKULMAN?

En läheskään aina. Viimeisinä työvuosinani olin hiljaisuuden liikkeen palveluksessa. Nämä vuodet vahvistivat ajatusta siitä, että ensin on etsittävä omaa tapaa olla kokonaan ja keskittyneesti läsnä.

MITÄ HALUAT HILJAIJUUDELLA VIESTIÄ?

Meitä ympäröi tavallisesti niin valtava erilaisten viestien paljous, että levollisen pohdiskelun sijaan ajaudumme hätäteeseen tilanteen tarkasteluun. Se juurtuu meihin huomamattamme. Kun ympärillämme vallitsee hiljaisuus, alamme vähitellen tavoittaa sen, mitä sisimmässämme tunnemme ja ajattelemme. Se ”saarna” nousee syvältä.

ONKO HILJAIJUUDESSA JOTAIN VAIKEAA?

Voi käydä niin, että mieleen ponnahtaa kipeitä asioita. Hiljaisuus on hyvin paljas tila, ja silloin hiljaisuus voi tuntua vaikealta. Hankalat ajatukset voi jättää rohkeasti avoimina kysymyksinä elämäämme kannattelevan Jumalan haltuun yrittämättä mestaroida saati mitätöidä elämän vaikeita puolia.

MIKSI KANNATTAA TULLA KIRKKOON KUULEMAAN HILJAIJUUTTA?

Taizé-messuun kannattaa tulla hiljaisuudessa puhuvan Jumalan takia. Ainakin aikuisista useimmat ovat ehtineet kuulla kyllikseen saarnoja tai ”saarnoja”. Hiljaisuus auttaa etsimään itse tietä ilman hengellisen ”kartanlukijan” ohjeita.

MINKÄ KIRJAN OLET LUKENUT JA ELOKUVAN KATSONUT VIIMEKSI?

Paraillaan luen **Chaim Potoikin** kirjaa *The Chosen*. Edellinen suositeltava lukukokemus on **Muriel Barbery**n *Siiin eleganssi*. Viimeinen näkemäni elokuva on *Jumalista ja ihmisistä*. Suosittelen!

MITÄ HARRASTAT JA MIKÄ SIINÄ SINUA VIEHÄTTÄÄ?

Eläkeläisenä melkoinen osa päivästäni saattaa kulua sanaristikoiden parissa. Se on sekä kiusallista että hauskaa.

Mikko Peura on toiminut Tampereen seurakuntien perheneuvojana sekä Hiljaisuuden ystävien toiminnan johtajana. Nykyisin hän on yksi Taizé-messun aktiiveista.

Hannu Jukola

Taizé-messu pidetään toisena pääsiäispäivänä 25. huhtikuuta kello 17 Pispalan kirkossa.

Katso muu tapahtumatarjonta

www.tampereen.seurakunnat.fi

Yhteisvastuutapahtumat löytyvät sydämen alta

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset

Aitolahden kirkossa

Kiiristorstai 21.4.

klo 20 Herran pyhä ehtoollinen, Juha Vuorio, Maiju Häyrynen, Aitotahti-kuoro

Pitkäperjantai 22.4.

klo 10 sanajumalanpalvelus, Terttu Haikka, Maiju Häyrynen, Aitotahti-kuoro

22.4. klo 15 Kristuksen

kuolinhetken hartaus Aitolahden vanhassa kirkossa, Terttu Haikka

23.4. klo 23 pääsiäisyön

messu, Terttu Haikka, Maiju Häyrynen, Aitotahti-kuoro

Pääsiäispäivä 24.4.

klo 11 perhemessu, Mauri Nieminen, Maiju Häyrynen

2. pääsiäispäivä 25.4.

klo 10 messu Aitolahden vanhassa kirkossa Pekka Luukkala, kanttori Liisa Ahlberg

1.5. klo 11 ilmapallomessu, Mauri Nieminen, Maiju Häyrynen, AitoTaitoLapset, ilmapallot ja vappulelut mukaan

Muut tapahtumat

Partiolaisten Yrjöpäivän juhla 28.4. klo 18 Aitolahden vanhassa kirkossa, Mauri Nieminen, Maiju Häyrynen

Reto-toimintakerho isille ja lapsille 30.4.

klo 12, Aitolahden kirkossa. Leikimme ja pelaamme. Tied. Jyrki Pikkarainen, 050 527 9932

Vapputapahtuma kaiken ikäisille 1.5.

messun jälkeen n. klo 12 Aitolahden kirkossa. Pomppulinna, vohveleita, simaa, kahvia, vappuaskartelua, kevätlauluja, arvontaa, ongintaa, lähetyspajan tuotteita tarjolla ym. Tuotto lähetystyölle

Kontemplatiivinen rukoushetki ja luettu messu 4.5.

klo 19–20 Aitolahden kirkossa. Muutaman minuutin johdanto ja 20 min. kontemplaatio eli hiljais- ta ajatuksetonta rukousta jatkuen luettuna ehtoollisena, Mauri Nieminen. Liturgia luetaan ja virret veisataan ilman säestystä.

HARJUN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset

Kiiristorstai 21.4.

klo 14 ehtoollinen Pispalan kir-

Kimmo Ahonen

Pääsiäisyön messuihin kutsutaan erityisesti nuoria

Tampereella järjestetään useita pääsiäisyön messuja, joihin kutsutaan kaikkia yömessuista kiinnostuneita pääsiäisenvietäjiä, mutta erityisesti nuoria ja nuoria aikuisia lauantaina 23. huhtikuuta.

Pääsiäisyön messua vietetään tänä vuonna teemalla Voitto kotiin! Pispalan kirkossa. Ennen messua esiintyy tanssiryhmä Xaris kello 21. Tanssiesityksen ja messun jälkeen on tarjoilua ja muuta ohjelmaa.

– Harjun seurakunnan nuoret ja nuoret aikuiset ovat yhteistyössä toteuttamassa pääsiäisyön messua, jossa pääsiäisen ilo ja riemu sekä yhteisöllisyys ovat keskeisellä sijalla. Kyseessä on uusi pääsiäisajan tapahtuma, josta on tarkoitus tehdä perinne jatkossa, kertoo nuorisopastori **Mirella Lehtola**.

Messukylän kirkon pääsiäisyön mes-

sussa saarnasta ja liturgiasta huolehtii pastori **Jari Pulkkinen**. Messun jälkeen on luvassa perinteinen nuorten pääsiäisyön vietto Takahuudin Pappilassa pastori Pulkkinen ohjauksessa. Nuoret valmistelevat ruokaa yhdessä.

Nuoret ja nuoret aikuiset ovat toteuttamassa myös Viinikan kirkon pääsiäisyön messua. Valmisteluja on ohjannut nuorisopastori **Daniel Hukari**, joka myös saarnaa messussa.

Lisäksi kaupungissa järjestetään pääsiäisyön messu Aitolahden kirkossa, Härmälän kirkossa ja Tuomiokirkossa. Kaikki pääsiäisyön messut alkavat kello 23 lukuunottamatta Tuomiokirkon pääsiäisyön messua, joka alkaa kello 23.30.

Tuomiokirkossa saarnaa pääsiäisyönä piispa **Matti Repo** ja liturgina toimii tuomiorovasti **Olli Hallikainen**.

kossa, Ritva-Leena Hirvonen, Arni Hukari, Veli-Pekka Järvinen, Pispalan Pirstys, joht. Ville Karhula

klo 19 ehtoollinen Lielahden kirkossa, Kristiina Hyppölä, Rainer Backström, Tarja Laitinen

Pitkäperjantai 22.4.

klo 10 sanajumalanpalvelus Tesoman kirkossa, Teuvo Suurnäkki, Riitta Laankoski, Lasse Kautto

klo 11 sanajumalanpalvelus Pispalan kirkossa, Arni Hukari, Mirella Lehtola, Tarja Laitinen

klo 15 Ristinjuhla Lamminpään kappelissa, Teuvo Suurnäkki, Kristillisen Työväenyhdistyksen soittoakusti

klo 15 rukoushetki Tesoman kirkossa, Jukka-Pekka Ruusukallio, Martti Lammi, Suvi-Tuulia Raittinen

klo 18 rukoushetki Tesoman kirkossa, Jukka-Pekka Ruusukallio, Martti Lammi, Lasse Kautto

Pääsiäispäivä 24.4.

klo 10 messu Tesoman kirkossa, Riitta Laankoski, Jukka-Pekka Ruusukallio, Lasse Kautto

klo 11 messu Pispalan kirkossa, Ritva-Leena Hirvonen, Teuvo Suurnäkki, Suvi-Tuulia Raittinen

kirkossa, kesto noin tunti, tee-jatkot

27.4. klo 8.30 aamumessu Tesoman kirkossa

1.5. klo 11 messu Pispalan kirkossa, Ritva-Leena Hirvonen, Kristiina Hyppölä, Tarja Laitinen, Ville Karhula, Lasse Kautto, Suvi-Tuulia Raittinen.

Wiimeinen henkäys wanhoille Pispalan uruille

klo 17 Varikkomessu Pispalan kirkossa

Huom! 1.5. ei messua klo 10 Tesoman kirkossa ja klo 12 Lielahden kirkossa

4.5. klo 8 aamumessu Tesoman kirkossa

Muut tapahtumat

Via dolorosa – Kristuksen kärsimystie

Tesoman kirkossa

21.4. klo 17–19.30, ehtoollinen klo 20 ja

22.4. klo 11–18, jumalanpalvelus klo 10, rukoushetket klo 15 ja klo 18

Seniorifoorumissa keskustellaan vuorovaikutustaidoista

SENIORIFOORUMISSA KESKUSTELLAAN uskosta ja elämästä monipuolisesti. Torstaina 28. huhtikuuta lehtori **Annukka Häkämiehen** aiheena on vuorovaikutus taitolajina. Tilaisuus järjestetään kello 13 Aleksanterin kirkon kryptassa.

Iltopäivän isäntänä toimii Tuomiokirkkoseurakunnan kappalainen **Asko Peltonen** ja emäntänä **Anneli Rautakorpi** Kansan Raamattuseurasta. Tilaisuuden juontavat **Jarmo Linne** ja **Mirja Vahteristo**. Edullinen kahvitarjoilu alkaa klo 12. ■

Pienet taiteilijat kuvasivat Tuomiokirkkoa

SARA HILDÉN -AKATEMIAN pikkuoppilaiden Tuomiokirkko-aiheisia töitä on esillä Katse kirkkoon -näyttelyssä Tuomiokirkon alasalissa.

– Kuvataidekoulun 7–9-vuotiaat oppilaat ovat tutustuneet muun muassa kirkon arkkitehtuuriin ja taideteoksiin. Näyttelyssä on esillä pesu- ja sekatekniikalla valmistettuja töitä. *Haa-voittunut enkeli* -teemaa on työstetty saveen ja *Kuoleman puutarha* -aihetta kartonkigrafiikan keinoin, kertoo opettaja **Marja Leena Puronniemi**. Katse kirkkoon -näyttely liittyy ku-

vataidekoulun teemaan Oma kaupunkimme – Tampere lukuvuonna 2010–2011.

Sara Hildén -akatemia on vapaa-ajan oppilaitos, jonka päätehtävä on antaa kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille. Akatemian omistaa Tampereen kaupunki ja se kuuluu itsenäisenä yksikkönä Tampereen työväenopistoon.

Näyttely on avoinna 8. toukokuuta saakka Tuomiokirkon aukioloaikoina. ■

Lauluja ristin tieltä 22.4. klo 15 Lielahden kirkossa, Tarvo Laakso

Sanasta kuviksi – Jeesuksen elämä kirkkovuodessa 25.4. klo 17 Pispalan kirkossa. Taizé-messu klo 17, luento klo 18.30 prof. Jouko Martikainen ”Käärinliinat – valokuva Jeesuksesta?”

Sururyhmä 28.4. klo 18 Pispalan kirkossa. Tied. Riitta Laankoski, 050 433 2450

Ehjäksi minut hoidat -rukousilta 28.4. klo 18 Haukiluoman kerhotilassa, Isto ja Kirsti Tuokko alustavat aiheesta ”Sisäinen parantuminen, häpeä ja syyllisyys”

Käsi kädessä -ilta 30.4. klo 17 Pispalan kirkossa. Hengellistä musiikkia, todistuksia elämää kohdanneista muutoksista. Yhteinen aterian ja kahvit. Tied. Keijo Svart, 0400 773 010, ja Arto Pietiläinen, 050 588 5334

Raamattuopetus 4.5. klo 18 Tesoman kirkossa. Aiheena ”Rukous on rakkautta”, toiminnanjohtaja Outi Cappel, Palavan sydämen säätio

60+ikäisten kevätretki su 15.5. Kuruun ja Virroille. Ohjelmassa mm. messu Kurun kirkossa, Kirstin Galleria, Matias-kappeli. Hinta 35 €. Lähtö klo 9 Tesoman Nordealta, matkan varrelta pääsee kyytiin. Ilm. p. 219 0341, kerro, mistä tulet kyytiin, ja allergiat.

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Hervannan kirkossa **Kiirastorstai 21.4.** klo 18 ehtoolliskirkko, Ilmo Käki, Jari Kuusi, Martti Syrjäniemi **Pitkäperjantai 22.4.** klo 11 sanajumalanpalvelus, Kaija Karvala, Maria Koivisto, Guspelkuoro, srk-kuoro, Juha Yli-Knuutila. Ristisaatto Käärmekalliolle jumalanpalveluksen päätyttyä **Pääsiäispäivä 24.4.** klo 11 messu, ristisaatto Käärmekalliolta kirkkoon klo 10.45. Soile Rantavuori, Jari Kuusi, Martti Syrjäniemi, lapsikuoro Kultakellot, messu tulkataan venäjäksi. Ylösnousemuksen iloa Kirkonmäellä messun jälkeen. **2. pääsiäispäivä 25.4.** klo 11 sanajumalanpalvelus, Juhani Räsänen, Maria Koivisto **1.5.** klo 11 messu, Soile Rantavuori, Kaija Karvala, Maria

Muut tapahtumat Jumalan kämmenellä -ilta 26.4. klo 17.30 Hervannan kirkossa. Perhepyhäkoulu, raamatunopetusta, askartelua, tempurata, kynttilähetki, iltapala. Illan aiheena Mooses.

Lähetys- ja raamattu-luento 1.5. klo 9.30, Hervannan kirkossa. Kristinuskon vastauksia islamille, FT Arto Luoma. Luennot kuultavissa Radio Dein (Tampereella 97,2 MHz) Sisä-Suomen kuuluvuusalueella kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 19.30.

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Härmälän kirkossa klo 10 **Kiirastorstai 21.4.** klo 11 Torstaituvan viikkomessu Peltolammin srk-keskuksessa, Antero Eskolin. klo 19 ehtoolliskirkko, Antero Eskolin, Markku Ylipää, Härmälä-kuoro **Pitkäperjantai 22.4.** sanajumalanpalvelus, Satu Saarela-Majanen, Markku Ylipää **23.4.** klo 23 pääsiäisyön messu, Antero Eskolin, Markku Ylipää, Härmälä-kuoro **Pääsiäispäivä 24.4.** messu, Päivi Repo, Markku Ylipää, Kevätesikot-kuoro **2. pääsiäispäivä 25.4.** sanajumalanpalvelus, Antero Eskolin, Markku Ylipää **1.5.** messu, Mirja Rautkoski, Markku Ylipää

Muut tapahtumat Torstaitupa 21.4. ja 28.4. klo 9.30–13.30 Peltolammin srk-keskuksessa. Ikäihmisten kohtauspaikka. Vetäjinä Päivi Weckström, 050 591 6557, ja Seija Huttunen, 050 559 3414

Päihteetön kohtaamis-paikka 29.4. klo 12 Multisillan srk-kodissa. Tied. Johanna Asikainen, 050 560 6096

Naistenkerho 2.5. klo 18 Peltolammin srk-keskuksessa. Kokoonnumme maanantaisin parillisilla viikoilla. Tied. Eija Vesola, 050 370 2091, tai Mirja Rautkoski, 050 414 2212

Miesten ilta 4.5. klo 18 Kuuselan Seniorikeskuksessa, Nuolialantie 46. ”Avuksesi huuda minua hädänpäivänä, sillä se tulee, oletko valmis”, pastori Harri Luoma. Klo 18 sauna, uinti ja kahvitarjoilu (lähetystyön hyväksi),

klo 19.15 alustus, keskustelua, iltahartaus. Mukana Antero Eskolin ja Aimo Tikka

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Kalevan kirkossa klo 10 **Kiirastorstai 21.4.** klo 14 ehtoolliskirkko, Jukka Kuusisto, Harri Luoma, Kari Nousiainen Diakoniakirkko, kirkkokuljetukset: tied. srk-toimisto, (03) 219 0385 ark. klo 9–15 klo 19 kiirastorstain ehtoollinen, Kati Eloranta, Tapio Virtanen, Kari Nousiainen **Pitkäperjantai 22.4.** jumalanpalvelus, Juha Pihkala, Pekka Paakkanen, Kari Nousiainen ja srk-kuoro **Pääsiäispäivä 24.4.** messu, Harri Luoma, Salla Häkkinen, Kari Nousiainen ja srk-kuoro klo 12 sanajumalanpalvelus Lapinniemen kappelissa, Harri Luoma, Kari Nousiainen **2. pääsiäispäivä 25.4.** sanajumalanpalvelus, Elina Rautavirta, Kari Nousiainen ja Pirkanmaan Musiikkiopiston puhallinorkesteri **1.5.** messu, Tapio Virtanen, Jukka Kuusisto, Kari Nousiainen, Urho Sompä, fagotti klo 12 sanajumalanpalvelus Lapinniemen kappelissa, Tapio Virtanen, Kari Nousiainen

Muut tapahtumat Tullaan tutuksi -ryhmä eläkeikäisille 28.4. klo 13 Kalevan kirkon salissa 10, tied. Anne Joronen.

Koko perheen vapunaaton tilaisuus 30.4. klo 16 Kalevan kirkon srk-salissa. Munkkia, simaa, kahvia ja ilmapalloja. Klo 17 satubalettiesitys ”Ihmeellinen matka” Järj. srk:n lähetystyö ja Suomen Lähetysseura

Ainot ja Einot – lapsiperheiden ja eläkeikäisten kohtaamispaikka 2.5. klo 9.30 Kalevan kirkon sali 5. Äitienpäiväaskartelua. Ryhmän ohjaaja diakoni Susanna Laitinen, 050 541 5790

Kokkikerho aikuisille 2.5. klo 10 Kalevan kirkossa, hinta 2 €

Sanan ja rukouksen ilta 3.5. klo 18.30, Kalevan kirkon srk-sali. Rukouspalvelua.

Eläkeikäisten virkistys-päivät Ilkossa 20.–22.6. ja 4.–6.7. Haku 15.5. mennessä. Hakemuksia saa Kalevan kirkolta. Tied. (kesäkuun leiri) Susanna Laitinen, 050 541 5790, ja

(heinäkuun leiri) Anne Joronen, 050 3451162

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Messukylän kirkossa klo 10 **Kiirastorstai 21.4.** klo 13 ehtoolliskirkko, Kaisa Yrjölä, Päivi Vilpakka klo 19 ehtoolliskirkko Linnainmaan srk-keskuksessa, Pirjo Tuiskunen, Päivi Vilpakka klo 19 ehtoolliskirkko Kaukajärven srk-talossa, Touko Hakala, Anna-Julia Peippo klo 19 ehtoolliskirkko, Jari Nurmi, Olavi Heino, Petri Karaksela, kirkkokuoro **Pitkäperjantai 22.4.** sanajumalanpalvelus, Janne Häkkinen, Hannu Kilpeläinen, Petri Karaksela, kirkkokuoro **23.4.** klo 23 pääsiäisyön messu, Jari Pulkkinen, Päivi Vilpakka **Pääsiäispäivä 24.4.** messu, Anne-Maarit Rantanen, Juha Klaavu, Petri Karaksela, kirkkokuoro **2. pääsiäispäivä 25.4.** sanajumalanpalvelus, Juha Klaavu, Anne-Maarit Rantanen, Heikki Hinssa klo 17 iltamessu Uudenkylän srk-talossa, Kaisa Yrjölä **1.5.** messu, Pirjo Tuiskunen, Janne Häkkinen, Päivi Vilpakka klo 12 Linnainmaan srk-keskuksessa, Juha Klaavu, Anniina Korpela, Päivi Vilpakka

Muut tapahtumat Juttupiiri 28.4. klo 11.30 Messukylän srk-kodissa, pääsiäisateria. Tied. Virpi Pohjanen, 050 570 2038, ja Sinikka Leijo, 050 599 7356

Ikäihmisten virkistyspäivä 6.4. klo 11.30 Linnainmaan srk-keskuksessa. Ehtoollinen, keittolounas ja ohjelmatuokio, Ritva Fabrin, Heli Rinta ja Katariina Taipale

Pappojen kevätretki (yli 70 v.) 5.5. ”Aamusta alkaen, hyvässä seurassa”. Ilm. Ritva Fabrin, 050 586 5183, tai Heli Rinta, 050 408 4684

Perheleiri 20.–22.5. ja 19.–21.8. Kukkolan leirikeskuksessa Pälkäneellä Hinta 30 € /aik., 20€ /5–12 v. ja 10€/2–4 v., alle 2 v. maksutta. Ilm. p. 2190 310 (ark. klo 9–15). Ohjaajat Pirjo Tuiskunen ja Sinikka Leijo

Kummileiri 14.–15.5. Kukkolan leirikeskuksessa 4–10 -vuotiaille ja heidän kummeilleen mennessä. Hakemuksia saa Kalevan kirkolta. Tied. osallistujista eli kummin tai lapsen tulee olla Messukylän srk:n jäsen. Hinta 25 € /

aik., 20 € / 6–10 v., 15 € / 4–5 v., sis. ruoan, ohjelman ja majoituksen. Leirille kuljetaan omin kyydein. Ilm. viim. 29.4. srk-toimistoon p. 2190 310 (ark. klo 9–15)

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Aleksanterin kirkossa klo 10 **Kiirastorstai 21.4.** klo 15 ehtoolliskirkko, Ari Rantavaara, Säte Siira, Kirsi Mäki ja Päiväkuoro klo 18 ehtoolliskirkko, Ari Rantavaara, Säte Siira, Liisa Ahlberg, Kirsi Mäki ja Solenne-kuoro **Pitkäperjantai 22.4.** sanajumalanpalvelus, Säte Siira, Jorma Pitkänen, Riikka Viljakainen ja Kirsi Mäki klo 15 Kristuksen kuolinhetken hartaus, Riikka Viljakainen ja Kirsi Mäki klo 18 Rauhanyhdistyksen ehtoolliskirkko, Riikka Viljakainen, urut **Pääsiäispäivä 24.4.** messu, saarna Sami Uusi-Rauva, liturgi Ari Rantavaara, Aleksanterin kirkon kuoro ja Solennen naislaulajat, kanttorit Riikka Viljakainen ja Kirsi Mäki. Uuden nimikkolähetti Leena Waismaan matkaan siunaaminen, ohjelmalliset kirkkokahvit **2. pääsiäispäivä 25.4.** messu, saarna Jorma Pitkänen, liturgi Säte Siira, kanttori Riikka Viljakainen **1.5.** messu, saarna Säte Siira, liturgi Jorma Pitkänen, kanttorit Riikka Viljakainen ja Kirsi Mäki

Muut tapahtumat. Uusia eväitä elämän reppuun 26.4., toimintaa erityisesti työttömille työikäisille, joilla on vapaata päiväsaikaan. Tutustuminen Etapiini, os. Vuolteenkatu 11. Tapaaminen Etapin pääoven edessä klo 12.50

Rukouksen ja ylistyksen ilta 27.4. klo 18.30 Pyynikin kirkontuvassa (Mustalahdenkatu 21 A) ja 4.5. klo 18.30 Aleksanterin kirkossa

Ehtoollishartaus 28.4. klo 17 Aleksanterin kirkossa, Jorma Pitkänen

Pyynikin kirkontupa Mustalahdenkatu 21 A **2.5.** klo 10 vohvelikahvit, klo 11.30 kevätlauluja yhteislauluna Maija-Stina Uotilan kanssa, Iounas **4.5.** klo 10 kahvit, klo 11.45 kansanlaulumessu, Säte Siira ja Maija-Stina Uotila, Iounas

TEISKON SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Teiskon kirkossa klo 10 **Kiirastorstai 21.4.** klo 19 messu, Tero Matilainen, Anu Perälä, Anna Stina Nyman, kirkkokuoro **Pitkäperjantai 22.4.** sanajumalanpalvelus, Tero Matilainen, kanttori Saija Siuko Pääsiäispäivä 24.4. messu, Tero Matilainen, Anna Stina Nyman **2. pääsiäispäivä 25.4.** klo 18 iltakirkko ja ehtoollinen Kämmeniemen kerhohuoneella, Anu Perälä, Anna Stina Nyman **1.5.** messu, Anu Perälä, Anna Stina Nyman

Muut tapahtumat Kuorannan kotipyhäkoulu 22.4. klo 15 Hakamaalla, Kuorannantie 511

Diakonian päiväkahvit ja keskusteluryhmä 27.4. klo 13–14.30 Kämmeniemen kerhohuoneella Työttömien toimintaa diakoniatöimistolla

Nuorten lipas-keräystempaus 28.4. klo 17 Kämmeniemen keskustassa. Tied. Pirjo Torikka, 050 563 3724

Hiljainen äitienpäivän aatto 7.5. klo 10–18 Ikaalisten Metsäkestilässä. Linnunlaulua ja hiljaisuutta, sielun ja ruumiin lepoa sekä liikkumista lähimaastossa sään mukaan. Mahdollisuus käyttää omaa huonetta, rukoushetket rytmittävät päivän. Klo 17 ehtoollispalvelus, Tero Matilainen. Hinta 30 €, sis. lounaan ja kahvit. Ohjaajina Pirjo Torikka, 050 563 3724, ja Elina Tarkkala, 050 540 5282. Ilm. 29.4. mennessä ohjaajille

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset Tuomiokirkossa klo 10 **Kiirastorstai 21.4.** klo 13 päiväehtoollinen, Merja Halivaara, Matti Hannula, Tuomas Laatu klo 19 iltaehtoollinen, Olli Hallikainen, Matti Hannula, Tuomiokirkon kuoro, joht. Tuomas Laatu **Pitkäperjantai 22.4.** sanajumalanpalvelus, Marita Hakala, Olli Hallikainen, Matti Hannula, Tuomiokirkon kuoro, joht. Tuomas Laatu **23.4.** Pääsiäisyön messu klo 23.30, saarna piispa Matti Repo, Olli Hallikainen, Matti

Tampereen seurakuntien tapahtumia 20.4.–4.5.2011

Vietä hetki Kristuksen haudalla

Kimmo Aho

HETKI KRISTUKSEN HAUDALLA -tilaisuus järjestetään pitkäperjantaina 22. huhtikuuta kello 18 Viinikan kirkossa.

– Kirkossa on mahdollisuus viettää vertauskuvallinen hetki Kristuksen haudalla. Tilaisuus on avoin kaikille, mutta erityisesti kutsutaan niitä seurakuntalaisia, jotka ovat hiljattain menettäneet läheisensä, kertoo Viinikan kirkkoherra **Jussi Mäkinen**.

Seurakunta on varannut kukkia, joita jokainen voi halutessaan tulla tuomaan alttarin äärelle, katafalkin eli ruumisarkkukorokkeen päälle.

Lisäksi voi kierrellä omin päin

hiljentymisalttareilla, joita perhediakonia ja varhaiskasvatus ovat rakentaneet ympäri kirkkoa. Pääsiäisen teemaan voi virittäytyä myös **Kyllicki Suden** lasitaidenäyttelyssä.

– Kirkossa ei aina tarvitse istua paikallaan, vaan tässä tilaisuudessa saa liuskella ympäri kirkkoa. Ihmiset ovat yleensä tulleet mielellään tuomaan kukkia alttarin äärelle, rohkaisee Mäkinen.

Tilaisuuden musiikista huolehtii kanttori **Veikko Myllyluoma**. Diakoniatyöntekijä **Anne Järvisen** kanssa voi keskustella kevään sururyhmistä. ■

Annukka Laineen kuvat johdattavat pääsiäisvaellukselle

SUOMEN PIPLIASEURA on avannut uuden nettisivuston, jossa Raamatun tekstit ja taiteilija **Annukka Laineen** maalaukset johdattavat kuulijan pääsiäisen tapahtumiin. Sivusto osoite on www.paasiaisvaellus.fi.

– Pääsiäinen on kristinuskon tärkein juhla. Haluamme nostaa pääsiäisen raamatulliset tapahtumat

Katso ja ihmettele iloa Tuomasmessussa

"Sumun keskellä kevät kypsyy ja tulee ja se on varmaa, sen me tiedämme kokemuksesta!"

VANHAN TESTAMENTIN Hoosean kirjan kohta 6:1–3 on ollut pääsiäisen Tuomasmessua kokoavassa messutiimissä kannatteleva sanan paikka. Se on myös saarnatekstinä Tuomasmessussa pääsiäissunnuntaina 24. huhtikuuta kello 18 Aleksanterin kirkossa.

Jos koskaan, niin juuri pääsiäisenä voisi suomalainen kirkkokansa unohtaa hetkeksi huolensa ja vaivansa, sairautensa ja puutteensa.

– Olemme niin huolten ja kiireiden ihmisiä, että jonkun pitää kehottaa: Nyt on riemun päivä! Katso ja ihmettele iloa! Anna ilon hoitaa, riemun ja kii-

tolisuuden eheyttää, yhteisen lahjaksi saadun sovituksen ja lohdutuksen kirkastaa elämää!, sanoo messun kokoaja **Marja Hankela**.

Namibiassa joulukuu on kesäloman aikaa. Silloin vietetään paljon häitä, suku on koolla ja yhteinen soitto, laulu ja tanssi kiirivät maiseman yllä.

– Naistenpäivillä kuuntelin vanhaa papinrouvaa, joka sanoi, että häät ovat tärkeitä. 'Saamme unohtaa köyhyyden, aidsin ja muut sairaudet. Yhteinen juhla-aika on lepoa sydämelle ja sielulle, kun ilo ja tanssi antavat uutta voimaa ja uskoa elämään.', muistelee Hankela, joka on ollut lähetystyössä Namibiassa.

Leena Waismaa siunataan lähetystyöhön Thaimaahan pääsiäismessussa. Lue lisää sivulta 4.

Kimmo Aho

Messussa kerätään kolehti Opettajien Lähetysliiton kautta Kososen lähettiperheen työhön Thaimaassa.

Hannula, yksinlaulu Tuomas Laatu **Pääsiäispäivä 24.4.** messu, Asko Peltonen, Marita Hakala, Matti Hannula, Big Band, joht. Tuomas Laatu **2. pääsiäispäivä 25.4.** urkumessu, Marita Hakala, Matti Hannula **1.5.** messu, saarna Nona Lehtinen, liturgi Asko Peltonen, urkuri Matti Hannula, kamarikuoro Cantionale, joht. Tuomas Laatu

Muut tapahtumat
Katariinan Seniorit 2.5. klo 9.30 srk-koti Katariinassa, jumppa, "Sairasvuoteella Herran huoneessa", sairaalapastori Taina Paajanen

HETI-hengellinen tiistaikerho 3.5. klo 13 Emmaus, Seurakuntien talossa. Ikinuoret vierailevat

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset
Viinikan kirkossa klo 10
Kiirastorstai 21.4. klo 13 ehtoollinen Viinikan kirkossa, Ismo Kunnas, Jussi Mäkinen, Veikko Myllyluoma, laulu Hannu Sippola. Kirkkokahvit ja ohjelmatuokio. Linja-auto lähtee klo 12.20 Koivistontie 10 ja kulkee reittiä: Veisunkatu 20 - Hallilantie - Kuoppamäentie 40 - Muotialantie 23 - Nekalan srk-talo - Viinikan kirkko. Paluukuljetus kahvien jälkeen.
klo 19 ehtoollinen, Daniel Hukari, Jussi Mäkinen, Veikko Myllyluoma, kirkkokuoro
Pitkäperjantai 22.4. sanajumalanpalvelus, Jussi Mäkinen, Jorma Satama, Veikko Myllyluoma, kirkkokuoro
klo 18 Hetki Kristuksen haudalla –

tilaisuus, Jussi Mäkinen, Anne Järvisen, Veikko Myllyluoma
23.4. klo 23 pääsiäisyön messu, Daniel Hukari
Pääsiäispäivä 24.4. messu, Jorma Satama, Daniel Hukari, Veikko Myllyluoma, kirkkokuoro
2. pääsiäispäivä 25.4. messu, Ismo Kunnas, Katariina Vuorinen
klo 16 ehtoolliskirkko, Jorma Niinikoski, Ismo Kunnas, Katariina Vuorinen
1.5. messu, Ismo Kunnas, Jorma Satama, Veikko Myllyluoma

Muut tapahtumat
Toimintapiirien yhteinen kevätjuhla 27.4. klo 13 Viinikan kirkossa.

Musiikinopetuksen oppilaskonsertti 29.4. klo 18 Viinikan kirkossa, Ilona Langin piano-oppilaita

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Kaleva Church, every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection. NOTICE THE CHANGED VENUE! ICC English Service is at the Kaleva Church from April 3rd till September 25th!

24.4. klo 16. Rev. Kati Eloranta, Johanna Laukkanen
1.5. klo 16 Rev. Rupert Moreton, Johanna Laukkanen

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Gamla kyrkan får ny fasad och vi firar därför gudstjänst varje söndag kl

10.30 i Finlaysons kyrka fr.o.m. 1.4. till den 2.10.2011
Välkommen! För annan verksamhet se Kyrkpressen eller ring oss på (03) 219 0298

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkossa on avoinna arkisin ma-pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Klo 16–18 on myös pappi tavattavissa, klo 17 rukoushetki. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17. Lapsille ja nuorille ohjattua toimintaa ma ja ke klo 13–15

LEIRIT

Äidit ja kouluikäiset tyttävät Kukkolassa 27.–29.5. Luvassa ulkoilua, askartelua, hemmottelua ja muuta mukavaa. Leirin hinta: äidit 35 €, tyttävät 28 €. Ei järjestettyä kuljetusta. Ilmoittautuneille lähetetään leirikirje. Tied. Jaana Kanninen-Niemi, 040 557 0370, ja Anne-Katriina Niemi, 050 308 3263. Ilm. nuorisotoimistoon viim. 13.5. p. 219 0377. Järj. Härmälän ja Kalevan srk:ien nuorisotyö

Parisuhdeleiri 20.–22.5. Haluatko syventää parisuhdetta? Tervetuloa parisuhdeleirille Ilkon kurssikeskukseen (Ilkontie 8–10, Kangasala) Leirillä käsitellään mm. seuraavia aiheita: kiire, suorittaminen, vaikean asian puheeksi ottaminen. Hinta 100 € / pari. Leiripaikka varmistuu maksusuorituksen jälkeen. Ilm. 29.4. mennessä: p. 219 0341 (ark. klo 9–15) tai marja.oksanen@evl.fi Huom! leirille mahtuu 15 paria. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: www.tampereenkesayliopisto.fi puh. (03) 223 8433

Maritta Oksi-Helminen, 040 504 2037. Harjun srk

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, avoinna hiljentymistä varten arkisin ma-to klo 8–18 ja perjantaisin klo 8–14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Kauppakatu 13, avoinna ma-pe klo 10–17, p. 2190 420 Sydämeillisiä lahjoja ja kauniita käsin tehtyjä onnittelukortteja äitiänpäiväksi ja kevään juhliin Keväisiä kodin tekstiilejä kotiin ja mökille

MATERIAALIPALVELU

Kaikille avoin kirjasto Kyttälänk. 1 A, p. 219 0281 Avoinna ma-ke ja pe klo 9.30–15.30 ja to 9.30–17 Voit lainata laajasta ja monipuolisesta valikoimastamme: uskonnollista kirjallisuutta, musiikkia, elokuvia ja erilaisia havaintomateriaaleja

MUMMON KAMMARI

Mummon Kammari – Vapaaehtoisen vanhustyön keskus – Kyläpaikka kaikenikäisille Lähimmäisavunvälitys vanhuksille p. 219 0711 ma-to klo 8.30–11.30, pe 8.30–10.30 (to 21.4. suljettu)

Toimisto p. 219 0455 ma 9–17, ti-to 9–15 (to 21.4. suljettu)
Huhtikuun näyttely: Kuninkaan puutarhassa, Tarja Asikainen Kyläpaikka
Maanantaisin klo 10–14 Pääsiäismaanantaina 25.4. suljettu klo 10–14 Äiti Teresan peittotalkoot klo 11 Saksan lukijat, 2. krs klo 12.30 Pöytälaatikkorunoilijat, 2. krs klo 14 Shakki vai matti, 2. krs klo 14 Kirjojen ystävien vieraana 2.5. Elina Kujanpää: Anni Swanin kirjat **2.5.** klo 18–20 Leskien Klubi -kahvila, näytelmäryhmä Mukavat: 'Ruusutarhassa'
Tiistaisin klo 10–14 klo 10 Tumpputiistai ja askartelutalkoot **3.5.** Perekäytöskurssi vapaaehtoiseen vanhustyöhön, tied. ja ilm. 2190 455 tai www.sivuilla
Keskiviikkoisin klo 10–14 **4.5.** klo 10–12 Leskien Klubi -kahvila, näytelmäryhmä Mukavat: 'Ruusutarhassa' klo 10–12 Pelko pois atk:sta, ikäihminen, tukiopetusta 2. krs klo 13 Nyt laulajaiset on..., iloista yhteislaulua **27.4.** Anja Kulokorpi ja Raimo Jokinen **4.5.** Mirjami Kilponen ja Aulis Järvinen, haitari **Torstaisin** klo 10–14 Kiirastorstaina 21.4. suljettu klo 10 Sudokun ratkojaiset klo 10.30 Englannin aktivointi, 2. krs klo 12 Muisti- ja tuolijumppa klo 13 Kotialttarin äärellä päivähartaus ja toivevirsiä **28.4.** pastori Terttu Haikka

Oppia ja osaamista kesäyliopistosta!

Poimintoja kevään ja kesän opetuksesta:

Taidekurssija:
Serlachius -kuvataideleiri taidekaupunki Mänttä-Vilppulassa 28.6.-2.7.2011 Kouluttaja: kuvataiteilija Riikka Lenkkeri. Hinta: 245 €
Sarjakuvakurssi Urjalassa 5.-6.8.2011, 25 €

Kielikurssija:
Brush up Your Email and Telephone English 2.5. ja 5.5.2011 klo 17-20, 40 €
Brush up Your English 9.5., 12.5., 23.5. ja 26.5.2011 klo 17-20, 55 €
Teacher Talk for English Teachers 20.-22.6.2011, 185 €
Paris à la carte - listalle Pariisi 2.-18.5.2011 maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 17.00-19.40, 70 €
Latinan kielen alkeiskurssi (4 op, TaY) 30.5.-16.6. 2011 ma- to klo 16.20- 20.00, 130 €
Latinan kielen jatkokurssi (4 op, TaY) ma- to 1.-11.8. ja ma-ke 15.-17.8.2011 klo 16.20- 20.00, 130 €

Muuta opetusta:
Kantele työvälineenä -peruskurssi 6.-7.6.2011 klo 9-16, 130 €
Kantele työvälineenä -jatkokurssi 10.-11.6.2011 klo 9-16, 145 €
Mitä minä teen tämän lapsen kanssa? - haastavan lapsen kasvatusta 8.6.2011 klo 10-16, 120 €. Kouluttaja: sosiaalipsykologi, kirjailija Janne Viljamäe
Sointumerkeistä soittaminen ja vapaa säestys 1.-5.8.2011, 175 €
Sukututkimusopettajien täydennyskoulutus (10 op) alk. 25.8.2011, 300 € Koulutus koostuu kuudesta lähijaksosta 25.8.2011-11.5.2012. Koulutukseen valitaan 20 osallistujaa. Haku päättyy 31.7.2011 ja siihen haetaan erillisellä hakulomakkeella, joka löytyy nettisivuiltamme.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:
www.tampereenkesayliopisto.fi puh. (03) 223 8433

mat ihmisten ulottuville, kertoo Suomen Pipliaseuran apulaispääsihteeri **Martti Asikainen**.

– Tarjosimme vastaavan palvelun jouluna, ja se herätti suurta mielenkiintoa. Yleisön pyynnöstä päätimme laatia sivuston pääsiäisvaellukselle.

– Kristinusko lähti liikkeelle uskona kuoleman voittaneeseen ja ylösnousseeseen Herraan Jeesukseen Kristukseen. Tätä miljoonat kristityt ympäri maailmaa pysähtyvät pääsiäisenä juhlimaan.

Kimmo Tökölä

Torinon käärinliina aiheena Pispalassa

PROFESSORI JOUKO MARTIKAINEN luennoi toisena pääsiäispäivä 25. huhtikuuta Pispalan kirkossa aiheesta ”Käärinliinat valokuva Jeesuksesta?”. Tilaisuuden aloittaa Taizé-messu kello 17, ja luento alkaa noin kello 18.30.

– Torinon käärinliinan mysteerin on yhä sitä mitä se on aina ollut.

Ylösnouseen Jeesuksen kasvot on kuvattu myös Aitolahden uuden kirkon lasiseen alttaritauluun Rauha teille. Sen on valmistanut Hannu Konola.

Esityksessäni pohdin yleisten seikkojen lisäksi erityisesti sitä, miten Herran Jeesuksen ylösnousemus yleensäkin voidaan ymmärtää, Martikainen kertoo.

Käärinliinojen aitoudesta vakuuttunut Martikainen luennoi myös Torinon käärinliinat -näytelyn avajaispäivänä Turun Martinkirkossa pitkäperjantaina 22.4. kello 16 yhdessä dosentti **Juha Hil-tusen** kanssa.

Viime keväänä ensimmäistä kertaa toteutettu teemanäyt-

te ly Martinkirkossa on tällä kertaa esillä 5. kesäkuuta asti. Siinä on alkuperäisen kokoinen kankaalle tuostettu valokuva käärinliinasta sekä jäljennöksiä Jeesuksen kärsimyshistoriaan liittyvistä esineistä, kuten vanhojen roomalaisten naulojen mallin mukaan taottuja, ristiinnaulitsemisessa käytettyjä nauloja, piikkipäähine sekä ruoskia ja kopioristin poikkipuusta.

Näyttelystä ja sen tematiikasta on tulossa myös Martikaisen ja Hil-tusen toimittama näyttelykirja. ■

www.mummonkammari.fi
Otavalankatu 12 A (Rautatienkadun risteys)

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 219 0372
Avoinna ma-to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30
Vaatepalvelu auki ma-to 7.30–12, pe klo 7.30–11
Ilmainen puuro tai keitto asiakaskortilla ma-to 10–12 ja pe 9.30–11

Lauantaiaukiolo klo 10–13.
Tarjolla puuroa, leipää ja kahvia

Pullakirkko klo 10–12. tarjolla leipää ja kahvia maksutta
24.4. Pääsiäispäivä. Ei Pullakirkkoa
1.5. Vappu. Ei Pullakirkkoa

Keskiviikkohartaus
klo 9.45–10
27.4. Heli Haavisto ja Mari Pajja, Kalevan srk
4.5. Ismo Kunnas, Viinikan srk

Keskiviikkoklubi keskiviikkoisin klo 13–14.45
Hengellinen avoin keskusteluryhmä päihteistä eroon pyrkiville naisille ja miehille

MYÖTÄTUULI

Yhteinen vammaistyö

La 7.5. liikuntarajoitteisten aikuisten virkistyspäivä
klo 10–15.30 Ilkossa, Ilkontie 8–10 hinta 10€. Ilm. 29.4.asti p. 219 0252 tai anita.kuusela@evl.fi

Ti 26.4. klo 17–19.30 Aurinkoklubi lidesrannan srk-koti, lidesranta 5 Nuorille ja nuorille aikuisille tarkoitettu ryhmä
Ota yhteys etukäteen avustajatarpeen vuoksi: Laura Masih, 050 413 1909, tai Mari Tuominen, 050 535 1139

Kuurojentyö
Ke 20.4. klo 16 pääsiäishartaus Viittomakielisten yhdistyksellä, Tuomiokirkonkatu 34 B
Näkövammaistyö
Myötätuuli, Ilmarinkatu 10
Ke 27.4. klo 13 Miestenpiiri vieras Olli Lehtimäki aiheenaan Balkanin sota

To 28.4. klo 13 Kirjallisuuspiiri Maija-Liisa Peltonen esittelee kirjansa ”Hyrskettä sisämatolla”
Pe 29.4. klo 10–12 Vertaistukiryhmä Keväisiä lauluja vapun merkeissä
Ke 4.5. klo 13 Raamattupiiri pastori Elina Rautavirta

RETRIITEJÄ

Ikaalisten Metsäkestilässä

29.4.–1.5. Linturetki ja talkoot
Hiljaisuuden maisemissa, Liisa Erkiö ja Jussi Hankela. Hinta 50–90 € Ilm. p. 050 523 2104

20–22.5. Hiljaisuuden retriitti,
Anne-Marie Grundsten ja Tytti Jauhiainen. Hinta 90 € Ilm. p. 050 468 8482

2.6. Hiljainen helatorstai,
Liisa Parviainen ja Tytti Jauhiainen Hinta 30 €. Ilm. p. 040 556 2032

15–19.6. henkilökohtaisesti ohjattu retriitti parillisilla viikoilla, Liisa Erkiö ja Marjatta Malmberg Hinta 180 €. Ilm. p. 050 539 3175

Kesän hiljaisuudesta ks. www.tampereenseurakunnat.fi/retriitit

RUKOUKSEN TALO

Keskusta, Kytälänk. 1
Yhteistä rukousta joka arkiaamu klo 9–11
Rukouksella palvelemisen ilta parittomien viikkojen ti klo 18
Rukous- ja ylistyspäivä kerran kuussa la klo 12–16
30.4.
Nuorten rukouskoulu Preikkari parittomien viikkojen maanantai klo 18
Nuorten Praise-kuoro ja -bändi parillisten viikkojen maanantai klo 18

Hervanta
Hervannan kirkossa, Lindforsink. 7 Aamurukous ke 8–9 Cafe Olohuone Rukouskävely to klo 14–15, lähtö Hervannan kirkolta
Aamurukous pe ja la klo 9–10 Rukousvartio kerran kuussa klo 17–21 Kodeissa 21.5. Tied. Kirsi Juntunen, 050 574 4943, Teija Lähti, 050 574 4941
Kävele rukoillen oma kotikatusi! Rukouskävelyt Hervannan alueella to/pe iltaisin klo 18–19.30 Ensimmäinen ylistys - ja rukoushetki kirkolla, sitten rukouskävely to 21.4 klo 16,

Lasten katedraalin pääsiäinen

Pitkäperjantai 22.4.
Hiljaisuus laskeutuu, annan rauhan tulla klo 15, Lasten kauneimmat hengelliset laulut, Henna Puhakka

Lankalauantai 23.4.
Tapahtui pyhässä kaupungissa Pääsiäiskertomus nukketeatterin keinoin, lastenohjaajat klo 11, 12, 13, 14, 15 ja 17

1. Pääsiäispäivä 24.4.
Pyhä pääsiäinen Lasten kirkko klo 15, pääsiäismunien etsintää, Raija-Liisa Vuorio

2. Pääsiäispäivä 25.4.
Pyhä juhla Perhemessu klo 15, Anne Ryyppö-Prami

to 28.4, pe 6.5, pe 13.5, to 26.5. (pe 3.6, to 9.6)
Erityisiä rukouskohteita voi kertoa Soilelle, 041 440 4650

Haukiluoma
Haukiluoman kerhuhuone, Tyvik. 11 Maanantaisin klo 18–19 Tule hetkeksi hiljentymään, puolestasi rukoillaan. Voit myös lähettää rukouspyyntösi numeroon 040 743 9919 tai s-postilla rukouksentalo.haukiluoma@gmail.com
28.4. klo 18 rukousilta, Kirsti ja Isto Tuokko: ”Sisäinen parantuminen, häpeä ja syyllisyys”
Perjantaina Isän sydämeltä -ilta klo 18.30
20.5. Jukka Partala

Härmälä
Rukouskoulu torstaisin klo 18 Härmälän kirkossa, Talvitie 26 Herra opeta meitä rukoilemaan 28.4., 12.5.

Messukylä
Messukylän srk-koti, Messukylänk. 36 Rukouskoulu keskiviikkoisin klo 18 Hoitava rukous- kurssi 20.4., 27.4., 4.5., 11.5., 18.5., 25.5.

VARHAISAAMUN RUKOUSHETKET

Koivistonkylän srk-koti
ma ja ke klo 5.30–7. Tied. Anne Tuhkanen p. 044 218 0010 ja

Kissanmaan srk-koti:
ma klo 7–8. Tied. Kirsti Jokihaara p. 040 590 3256

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26
PL 226, 33101 Tampere
Puhelin (03) 219 0111
(vaihte), avoinna 8.30–15.45
Katutason asiakaspalvelupiste
- Keskusrekisterin asiakaspalvelu
- Hautaus-toimen asiakaspalvelu
Avoinna arkisin klo 8.30–15, torstaisin klo 17 asti

SILMUKKA

Pispalanvaltat. 16 C (kirkon yhteydessä, sisäänkäynti länsi-

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET
Kurjentaival 22, 33100 Tampere (Vastapäätä Viinikan kirkkoa)
Seurat
Pyhäpäivisin klo 15.00
Kanssapuheet (raamatun tutkiminen)
Tiistaisin klo 13.00 ja torstaisin klo 18.30
Nuortenilta
Tiistaisin klo 19.00
Tervetuloa!

KANSAN RAAMATTUSEURA
Satakunnankatu 28, p. 223 1771
www.kansanraamattuseura.fi
Seniorifoorum 28.4. klo 13 Aleksanterin kirkon krypta.
Vuorovaikutus taitolajina, Annukka Häkämies. Kahvitarjoilu klo 12 alk.
Pelastusharjoitus 4.5., 11.5. ja 25.5. klo 18 Aleksanterin kirkon krypta. Opettelemme arnessa elämistä ja armon viestittämistä toiselle. Materiaalimaksu 10 €. Kouluttajina Seppo Niemeläinen, Asko Peltonen. Ilm. p. 223 1771 tai anneli.rautakorpi@sana.fi
Opiskelijailat perjantaisin klo 19 Glooria sali, Kytälänkatu 1, 2. kerros.

SLEY
Luther-talo Pellavatehtaank. 19
Ristinjuhla pe 22.4. klo 15 Erkki Ranta, Lasse Rätty, L-talon kuoro, lausuntaa Reijo Vähälä.
Messu joka su klo 11.
Päiväpiiri ke klo 13.
Evangeliset opisk. ke klo 18.30.
Luterilainen usko tutuksi to 28.4. klo 18 Pyhitä lepopäivä, Hannu Häkämies.
Tervetuloa! www.sley.fi/tampere

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS
Nekalankulma 1
www.tampereenrauhanyhdistys.fi
Seurat sunnuntaisin klo 16, sekä keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19.
Pe 22.4. seurat klo 16.
La 23.4. messu Aleksanterin kirkossa klo 18, seurat ja iltakylä ry:llä klo 20.30.
Su 24.4. seurat ry:llä klo 13.30, 16 ja 18.30.
Ma 25.4. seurat ry:llä klo 13.30 ja jumalanpalvelus Viinikan kirkossa klo 16.
La 30.4. klo 15 myyjäiset. Tervetuloa!
Ohjelmaa radio Moreenissa (98.4) su 24.4. klo 12.30.

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi

55. vuosikerta

◆ **Kustantaja:**

Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa

◆ **Päätoimittaja:** Marja Rautanen, marja.rautanen@evl.fi

◆ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, kirsi.airikka@evl.fi ja Asta Kettunen, asta.kettunen@evl.fi
◆ **Toimitus:** Tampereen ev. lut. seurakuntien viestintä, toimitus@tampereenkirkkosanommat.fi, puh. 219 0324 ja 219 0275
Jakelu: fax: 219 0388. Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.
◆ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki, Marita Lyyra, p. 014-641 481, gsm 040 729 2119, fax: 014-616 035, marita.lyyra@kotimaa.fi.
◆ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi.
Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat

◆ **Taitto:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa
◆ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, puh. 020 754 2333, fax: 020 754 2342.
◆ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
◆ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
◆ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
◆ **Painopaikka:** Sanomapaino Oy, Hämeen Paino Oy, Forssa
◆ **ISSN:** 1237-9603, **äänite:** 1237-959X
◆ **Seuraavat lehdet ilmestyvät:** 4.5. aineisto 20.4. mennessä, 18.5., aineisto 4.5. mennessä

• Säle-, rulla- ja puukaihtimet
• Terassi- ja ikkunamarkiisit
• Pimennys- ja paneeliverhot

• Taite-, peili- ja lasiliukuovet
• Parvekekaihtimet ja aurinkokalvot
• Pystylamellit

SUUNNITTELU, MITTAUS, ASENNUSPALVELU

Kaihdin Sampo

Sammonkatu 18, TRE P. (03) 255 0858, 0400 736 716
ks@kaihdinsampo.fi www.kaihdinsampo.fi

KOTIPALVELUA yksilöllisen palvelusuunnitelman mukaisesti, kun palvelun tarve on 1 - 2 kertaa viikossa tai satunnaisesti.
Vankka kokemus dementiatyöstä

Kunnon Kotihoiva Elina Westergren-Erkkilä
050 - 325 1654
www.kunnonkotihoiva.fi

Kotihoitoa ikäihmisille

Lähimmäispirtti ry
Kotihoitoa ja Toivonpirtin viriketoimintaryhmiä

Puh. 03 253 5310

Kun suru koskettaa... tai on aihetta juhlaan

Tiloissamme asiakaspaikkoja 70 hengelle

JUHLAKESKUS Pitopalvelua myös haluamiinne tiloihin

Kun on aihetta juhlaan...
• muistotilaisuudet • perhejuhlat • ristiäiset

Kalevan puistotie 7, 33500 TAMPERE, p. 010 421 2888 tai 0408 290 626
sähköposti: juhlakeskus@mancaster.net www.mancaster.net

Luotettavaa palvelua ja asiantuntemusta kaikissa hautaukseen liittyvissä asioissa.

Tammerkosken Kukka- ja Hautauspalvelu

Rongankatu 2
33100 Tampere

Arkut, kuljetukset
Asiakirjat
Kukat ja sidontatyöt
Muistotilaisuudet
Pitopalvelut
Hautakivimyyni

Puh. (03) 211 0331

APU VIRTSAKARKAILUUN

MediSet-tuotteet

• Varmuusalusasukat
• Vuodesuojat
• Uimahousut
• Irtosuojat

• Ympäristöstäväälliset
• Kestävät yli 200 pesukertaa
• Mukavat
• Huomaamattomat

Jälleenmyynti Tampereella; PIATEEKKI, Näsilinnankatu 27, 33200 Tampere, 03-212 1711

Tilaa ilmainen esite 0400 223 446
www.divisa.fi

“Kotona on hyvä olla!”

KOTIHOITOA

● hoitoa ja huolenpitoa
● apua arjen askareissa
○ omaishoitajien lomitusta

PIRKANMAAN Senioripalvelut Oy
Kojolankatu 3, 33900 TAMPERE
puh. 010 400 9848
www.pirkanmaansenioripalvelut.fi

Nyt on aika avata RAAMATTU

Kirjeelliset raamattukurssit auttavat ymmärtämään oman yhteiskuntamme, Euroopan ja koko maailman tapahtumien merkitystä. Ne johtavat yksityistä ihmistä löytämään evankeliumin sanoman ja sen kautta toivon paremmasta tulevaisuudesta.

Postita kuponki!
Ensimmäiset opintokirjeet saat paluupostissa. Kurssi tarjotaan maksuttomasti, ilman sitoumuksia. Valittavanasi on yksi seuraavista kursseista:

☐ Maailman Valo 25 opintovihkoa Jeesuksen elämästä ja opetuksista

☐ Löytöjä Raamatusta 26 opintovihkoa

☐ Raamattu avautuu 25 opintovihkoa

☐ Ilmestyskirja avautuu 16 opintovihkoa

☐ Elämää ja terveyttä 18 opintovihkoa

Nimi
Lähiosoite
Postinumero

Osoitetoimipaikka
☐ Jag vill ha bibelkursen på svenska.

media7
Kirjekursseja jo 60 vuoden ajan

Raamattuopisto, PL 200, 00121 Helsinki
www.media7.fi, raamattuopisto@media7.fi
Puh. 09 612 0360, 0400 200 770

www.aarrearkku.fi

ASIANAJOTOIMISTO
ARJA LUOMA OY
RONGANKATU 4 D,
33100 TAMPERE
PUH. (03) 2633 500

HAUTAKIVET JA KAIVERUKSET

Messukylän KIVI

Padustaipaleentie 6, 34260 Terälahti
Puh. 363 2354 gsm 040 580 8713

FYSIOAKUSTINEN HOITO
mm. lihasjännitykset, rentoutus, unihäiriöt, kiputilat.

Tutustumishoito 5 €
(norm. 20 €).

Meiltä myös lahjakortit.

Musiikkiterapia Sävelavain
Takoankatu 2 A 4, Tre.
Puh. 040 591 6000
www.savelavain.fi

LAKITOIMISTO RAJAMÄKI
Kaikki lakiasianne
Maksuton puhelin- ja sähköpostineuvonta
Itsenäisyydenk. 2, 33100 Tre
010 666 4433
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

NELKO KEITTIÖREMONTTI
Kerralla kuntoon.
Ilmainen suunnittelu.
Soitto riittää!
Matti Saari 0400 631 128
Jarmo Lahti 0400 867 855
puh. 010 321 2400
www.nelko.fi

Kuunteleva puhelin
Aamukorva
03/213 3533
joka aamu klo 5-9.

Kun olet yksinäinen tai kaipaat luotettavaa keskustelukumppania, Aamukorva on kuulolla vuoden jokaisena päivänä.

TAMPEREEN KAUPUNKILÄHETYS RY

Paikallispuhelin hinnalla.

Juhlat tulossa?

Syntymäpäivät, muistotilaisuudet, kokoukset, koulutukset... yksityisille, yrityksille ja yhteisöille ammattitaitoisesti maistuvien tarjoilujen kera. Ravintolassamme on A-oikeudet.

Edulliset ryhmäravintolailut esim. ennen teatteriesitystä.

kahvila & ravintola WILLA VIOLA

Tampellan esplanadi 4
33100 Tampere
Puh. (03) 3141 5360
marja.hietala@viola-koti.fi

Virrassa

IT-väen piinaviikot

MATKAPUHELINJÄTTIMME on ollut viime viikkoina otsikoissa. Pääjohtajan vaihtuminen käynnisti arvailut siitä, miten kauan puhelinten tuotekehitys pysyy Suomessa ja muun muassa Tampereella. Nokia on kaupungissamme iso työllistäjä. Osa toimitiloista sijaitsee yhtiön juurilla, entisen kaapelitehtaan vieressä.

Olen ihmetellyt, miten rauhallisesti tuntemani työntekijät suhtautuvat tilanteeseen. Siihen lienee syynsä. Nokialla pitkään palvellut ja ammattitaitonsa ylläpitänyt insinööri lienee kysytty tapaus IT-alan työmarkkinoilla. Aihetta suureen dra matiikkaan ei liene, vaikka muutoksia tulisikin.

IT-ala on mielenkiintoinen peili työmarkkinoiden muuttamisen ilmiöihin. Yt-neuvottelujen lopputuloksen odotus on varmasti piinaavaa, mutta alalla on totuttu epävarmuuteen. Työ tehdään projekteissa. Edellisen loppuessa on totuttu jännittämään, olenko mukana tekijänä seuraavassa. Pätkittäisyys ja epävarmuus ovat ilmiöitä, jotka lisääntyvät työelämässä, näkyvimmin palvelualalla.

Yhteiskuntasopimus, jossa työntekijä sitoutui tekemään ahkerasti töitä ja työnantaja puolestaan pitkäaikaisiin työsuhteisiin, on murtunut. Ahkeruus on jäljellä, mutta sen motiivina lienee yhä useammin ajatus välttää omalla kohdalla seuraava irtisanomisaalto työnantajan siirtäessä työn sinne, missä sen voi teettää edullisimmilla palkoilla.

Tiheät organisaatiomuutokset ja tehokkuuden hakeminen sysäävät työyhteisöt yhä useammin tilaan, jossa rakenteet eivät ole selviä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että työntekijä yhä useammin kohtaa tilanteen, jossa hän ei tiedä, kuka hänen esimiehensä on, mitä vaatimuksia hänen työnsä asettaa ja mitkä asiat pitää tehdä, kun kaikkea ei ehdi. Uusi en rakenteiden pitää syntyä – usein kivuliaasti – työntekijän mielen sisälle.

Epävarmuus työn jatkumisesta on riski myös yrityksen osaamis pääomalle. YT-tilanne saa monet koulutetut ja osajat katselemaan ympärilleen. Heitä myös rekrytoidaan aktiivisesti muualle. Työmarkkinamme ovat jakautumassa kahtia, ydin- ja kohdennettuun työvoimaan. Nähtäväksi jää, kuinka räikeäksi kahtiajako revähtää suomalaisessa työelämässä. Yritykset sitoutuvat avainhenkilöihin, joiden palkkaa ja urakehitystä ne edistävät. Kasvotonta työvoima taas pidetään välttämättömänä pahana, josta pyritään hyötymään.

Epävarmuus seuraavan työn tekemispai kasta on astunut korkeasti koulutettujen elämään. Uutta työtä ehkä olisi, mutta toisella puolella Suomea. Perheen liikuttaminen paikkakunnalta toiselle vaatii uhrauksia puolisoilta ja lapsilta. Koulutetun ammattilaisen vapaus voi olla vapautta seuraavan työn löytämisen liekanarussa.

Lopuksi tekee mieli tehdä opintomatka etelämmäksi. EU:n niin sanotussa joustoturvadirektiivissä, joka on keskeisiä työllisyysasiakirjoja, kannustetaan työntekijöitä liikkumaan työn perässä. Keski-Euroopan kirkkojen työpaikkapapit ja piispat muistuttavat usein – syystäkin – että ihmisellä tulee olla oikeus kotipaikkaan. Heillä ei ole hyvinvointivaltiota, jossa lapset voi laittaa päivähoitoon ja vanhuksat vanhainkotiin. Työtekeväällä ei ole aina mahdollisuutta muuttaa.

Juha Mattila

Kirjoittaja on työpaikkapappi ja työnohjaaja.

Hannu Juola

Parturi-kampaamo Marian
palvelee os. Kyllikinkatu 9
(Tammelantorin laidalla)
Puh. 03212 1166 ja 0400-159 553.
Opiskelija- ja eläkeläisalennus 10 %
Tervetuloa t. Maarit

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060
Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

SUURET VALIKOIMAT
Kaihtimet • Markiisit • Screenit
• Parveke- ja terassikaihtimet
• Verhokiskot- ja tangot
• Paneeli-ruilla- ja laskosverhot
• Liuku- ja taiteovet, ym.

 Kaihdin Pukkila
Viinikankatu 36, 03-3122 0900
www.kaihdinpukkila.fi

Välitämme.
Ilmoitusmarkkinointi
Marita Lyyra
(014) 641 481
040 729 2119
marita.lyyra@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

Parantava rukous

**Rukousilta Tampereen
tuomiokirkossa su 1.5. klo 17**

Rukoilemme puolestasi!
Tampereen tuomiokirkkoseurakunta ja Rukousystävät ry

Pirkko
Jalovaara

Jo vuodesta 1999
OSTAMME KULTA- JA HOPEA ESINEESI.
MAKSAMME HYVÄN HINNAN!
Nyt ylimääräiset esineet kiertoön.

Tilaa puhelimella tai kotisivuiltamme KULTAPUSSI jossa lähetät esineesi meille turvallisesti. Lähetyskesä saavuttua meille arvioimme ja valokuvaamme esineet.
Maksamme summan välittömästi arviointitapahtuman jälkeen tilillesi.

LÄHETYS ON VAKUUTETTU ja POSTIMAKSU MAKSETTU.

Teille ei tule mitään kuluja.

Puhelinpalvelumme ma-pe klo 10-16, p. 045 355 9203

www.kultatukku.fi KIRKKONUMMI

 Kultatukku

Yllätä Pääsiäis Kihloilla

J.I. WAHLBERG Oy
Vuodesta 1891

Hallituskatu 7, Tampere

☎ 03-212 9645

www.jiwahlberg.fi

- Kellot
- Tilaustyöt
- Jalokivet
- Kihlat
- Korut
- Lahjaesineet

Tervetuloa viihtymään Matka-Sunin matkoille!

Su 12.6. Kivikirkkojen kierros Varsinais-Suomessa

Askaisten kirkko ja Ritaripuisto - Lemun Pyhän Olavin kirkko - Nousiaisten Pyhän Henrikin kirkko - Maskun kirkko - Raision Pyhän Martin kirkko - Krookilan kotiseutukeskus, Raisio 75 €/hlö. Sis. matkat, kohdeopastukset ja sis.pääs. lounas ja iit. pv. kahvit

La-Su 18.-19.6. 2 pv. Mielenkiintoiset puistot ja puutarhat

Porvoo - Loviisa - Kotka - Kärkölä 215 €/hlö. sis. matkat, hot.yöp.

Kotkassa aam. ja päivällisellä, sis.pääsyt ja opastukset, lounas 2 kertaa.

Ke - To 29.-30.6. 2 pv. Kaikki tiet vievät Kokkolaan

Kokkola - Tankarin majakkasaari - "Tyynelän tonttula" 210 €/hlö

Sis. matkat, hot. yöp. Kokkolassa aam. ja päivällisellä, risteily Tankarin majakkasaarelle, kohdeopastukset, lounas ja kahvit 2 pv:nä

Ma - La 1.-6.8. 6 pv.

Suunnaksi Suomen ja Norjan lappi

Levi - Hetta - Kautokeino - Alta - Honningsvåg - Nordkapp -

Lakslev - Karigasniemi - Inari - Raja-Jooseppi - Nellim

750 €/hlö. Sis. bussimatkat, hot. yöpymiset 2 hh aam.

ja päivällisellä, sis.pääs. opast. Porotilavierailu Inarissa,

retkievät ym..

Matka-Suni

• puh. (03) 371 8881 •

• 040 753 0455 •

• matka-suni@matka-suni.fi •

• www.matka-suni.fi •

MUISTORIKAS MUSIIKKIJUHLA
30.4. KLO 19

ALEKSANTERIN KIRKKO

Pirkko ja Terttu Välimäki, Kristillisen työväenyhdistyksen
puhallinorkesteri, Viestiveljet ja paljon muita. **TERVETULOA!**

PERUNKIRJAT

Kauppakirjat. Testamentit ym.

ASIOINTIPALVELU

PEKKA VALTONEN

P. 375 3218, 0400 335 443

Joustavasti asiakkaan luona.

Myös iltaisin ja viikonloppuisin

Ilmainen puhelinneuvonta

KEVÄTSIIVOUSTA, IKKUNAN PESUT

Kotisiivoukset, kangasverhoiltujen huonekalujen pesut,

porrassiivoukset ja lattianvahaukset, erikoispatjapesut.

Yli 10 vuoden kokemus!

Mahdollisuus kotitalousvähennykseen.

Uusi Era Palvelut Oy / puh. 045-126 6938

uusierasivous@kolumbus.fi

www.uusierapalvelut.com

Abilar®
PIHKASALVA 10%
Haavan hoitoon!

Tuotteet eivät sovellu
hartsyliiterkille.

Abicin®

PIHKALAKKA 30%

Tehokas kynsisienen ja jalkasilsaan!

Tieteellisesti
tutkittu teho
sieni-infektioiden
aiheuttajia vastaan.

Apteekista.

Kotimaiset Lääkelaitoksen rekisteröimät tuotteet.

www.repolar.com

REPOLAR

- Nooa, löysin tämän miehen ruumasta.
Hän yritti matkustaa jäniksenä.

Yhteisöllisyys tärkeää vaihtelussa

Profiloinnilla haetaan keinoja saada jumalanpalvelus puhuttelevaksi myös harvoin kirkossa käyvälle, tuomiorovasti **Olli Hallikainen** määrittelee.

Hän muistuttaa, että jumalanpalvelus on Jumalan kansan juhla ja tarkoitettu erotuksetta kaikille.

Siksi sen pysyvien osien on oltava mukana aina: rukous, raamatunluku, uskontunnustus, synnintunnustus ja -päästö, ehtoollinen sekä Herran siunaus. Muuten voi olla vapaata.

– Seurakunnan juhlan tulee olla seurakunnan näköinen. Päämesun lisäksi voi olla eri ikäryhmille ja muille ryhmille tarkoitettuja messuja.

Professori **Miikka Ruokanen** (*Kotimaa* 24.3.2011) jakaa kirkossamme kannatettavat strategiat kolmeen: ensimmäinen korostaa perustoiminnan muuttumattomuutta, toinen elämistä ajassa ja kolmas uudistumista. Hän toivoo näiden näkemistä toisiaan täydentävinä. Agricolaliikkeen toiminnanjohtaja **Teemu Laajasalo** taas on ehdottanut erikseen messuja vapaamielisille ja konservatiiveille.

Tutkijoiden **Kati Niemelän** ja **Miia Leinosen** selvityksen mukaan satunnaiset kirkossa kävijät haluavat tuttua musiikkia, kirkon työntekijät musiikin monipuolistamista ja aktiivikävijät seurakuntalaisille näkyvämpää roolia jumalanpalvelusten toteutuksessa.

YLE Tampereen keräämien kommenttien mukaan synkkä tunnelma niin puheissa kuin musiikissa lisää nykyihmisen kuormaa. Lastenkirkoissa ja konfirmaatioissa tunnelma on rentoa ja harrasta.

Jumalanpalveluspäivien majatalomessussa Aleksanterin kirkossa Pekka Simojokea tahdittivat Johanna Heimonen Nokialta ja Anne-Mari Korpela Kuhmalahdelta.

Voimala-messujen järjestelytiimissä mukana oleva **Hanna Piekari** sanoo, ettei kerran kuussa järjestettävä messu yksin riitä.

– Kirkko kaipaa raikkaita ideoita, mutta olisi lyhytnäköistä heittää hukkaan vuosituhtainen hengellisen elämän perinne.

Uusia osia tärkeämpänä hän näkee yhteisöllisen toteuttamisen ja kiireettömyyden.

Voimala-messuissa käyvä **Johanna** määrittelee profiloinnin onnistuneeksi, kun seurakunta tekee messun, jossa se itse haluaa olla. Suunnittelussa onkin yritetty välttää kaavoihin kangistumista.

Yhteisen seurakuntatyön johtajan **Timo Takalan** mukaan oleellista on ydinviestin tuominen kuultavaksi ja koettavaksi tuoreella ja koskettavalla tavalla.

– Monipuolistuvilla toteutuksilla luomme pohjaa ensi vuonna käynnistyvälle kärkihankkeellemme ”Monipuolistuva jumalanpalveluselämä”, Takala kertoo.

Irmeli Merikanto muistuttaa puhujan perussäännöstä: on aina

Voimala-messun ehtoollisella Tampereen tuomiokirkossa Elina Hanni ja Teemu Lahtinen.

puhuttava kuulijoille. Pastori **Margit Nymanin** kokemukset kehitysvammaisten kirkkopyhistä, rippikoulun jumalanpalveluksista ja Sateenkaarimessusta ovat vahvistaneet asiayhteyden tärkeyttä.

– Yritimme kehitysvammaisten kohdalla siirtyä pois erityisjumalanpalveluksista, mutta tunnekokemus muuttui sen myötä ja osallistujamäärä väheni.

Rento ilmapiiri eri kielillä

Yhteiskunnallisen työn pastori **Ville Aalo** kertoo English Servicen eroavan muista jumalanpalveluksista muutenkin kuin kieleltään. Liturgia noudattaa anglikaanisen kirkon kaavaa, ja jumalanpalvelusta toimittaa paikallis-seurakuntien pappien lisäksi kerran kuussa Suomen Anglikaanisen kirkon pappi.

– Vaikka kävijöistämme iso osa on kotoisin Afrikan maista, on merkittävä osa syntyperäisiä suomalaisia, jotka ovat mieltyneet kansainväliseen, rentoon ilmapiiriin. ICCK toivottaa uudet ihmiset avosylin vastaan.

Ruotsalaisen seurakunnan kirkkoherra **Kim Rantala** miettii, että kielelliseen vähemmistöön kuuluminen jo sinänsä profiloit. Seurakuntapastori **Jari Kuusi** taas kertoo, ettei venäjä tee messua suunnatuksi ainakaan Hervannassa, koska toinen kieli kuuluu vain kuullokkeista.

Messukylän kirkkoherra **Jari Nurmi** varoittaa laskemasta kävijämäärän lisääntyvän vaihtoehtojen myötä. Esimerkiksi aattohartaudet ja yökirkot ovat siirtäneet kävijät jouluaamusta aattoon. Pääsiäisen yökirkot taas ovat murentaneet kiirastorstaita, pitkäperjantaita ja pääsiäisaamua.

– Ongelmallista on, että vaihtoehtot vetävät lähinnä ydinseurakuntalaisia. Pääjumalanpalvelukset kokoavat vaihtuvaa kansaa laajimmin.

Vaihtoehto on rakentaa jokainen pääjumalanpalvelus kutsuksi. Myös Harjun kirkkoherra **Veli-Pekka Järvinen** sanoo, että sunnuntain aamumessu voi olla profiloitu, vaikka onkin tuttu ja turvallinen:

– Teemaksi voidaan nostaa vaikka eri ikäkausia. Vahva profilointi sopii parhaiten tapahtumien ja kampanjoiden yhteyteen.

– Eri-ikäiset voivat myös löytää yhteisen messun. Tästä esimerkkinä vaikkapa esikoislestadiolaisten jumalanpalvelukset kirkossamme, muistuttaa Viinikan kirkkoherra **Jussi Mäkinen**.

Asta Kettunen

Taiteella uutta ilmettä messuihin

Tampereen tuomiokirkossa kaajahtaa pääsiäispäivänä Tampere Gospel Big Bandin soitto.

Kello 10 alkavassa messussa orkesteria johtava kanttori **Tuomas Laatu** kertoo, että harrastajatoiminta hakee vielä muotoaan. Hän pitää kuitenkin hyvänä sitä, että jumalanpalveluksissa esitetään uutta musiikkia.

– Kirkon on pakko uskaltaa avautua. Uudistumisessa musiikki on olennainen tekijä. Se ei ole sanomasta pois, vaan uusi musiikki päinvastoin tuo uutta syvyyttä, ja lisää myös iloisuutta.

– Missään tapauksessa en vastusta perinteistä jumalanpalvelusta. On äärettömän tärkeää säilyttää se, mikä on arvokasta.

Kirkkomusiikissa on viime aikoina ollut tavoitteena irtautua kaavoista. Myös uusi verkkolehti *Selebrantti* (www.selebrantti.net) innostaa jumalanpalveluksen rikastamiseen.

Kirkkomusiikista saadaan kiistojakin aikaiseksi. Kanttorit ovat esimerkiksi *Kotimaa*-lehden palstoilla käyneet kilpaa urkujen ja muiden soitinten välillä. Laadun mielestä uusi ja vanha musiikki on vedetty turhaan vastakkain.

– Pitääkö olla vain urut ja kuoro, vai voiko olla myös muuta? Ih-

minen kaipaa sitä, ettei aina tehdä samalla tavalla.

– Musiikilla on messussa keskeinen asema, siinä tarvitaan sekä vanhaa että uutta. Musiikin tulee tukea sisältöä, arvioi myös **Olli Hallikainen**.

Big Band koostuu puhaltajista, perusbändistä ja laulajista. Laadun lisäksi sitä johtaa **Jutta Jelys**.

Haasteena on ollut löytää isolle kokoonpanolle tehtyjä sovituksia. Pääsiäisenä esitetään kaksi Laadun omaa sävellystä. Uusiakin sävellyksiä otetaan vastaan.

Yhtyeen puuhamiehenä on toiminut saksofonia soittava **Rami Helminen**.

– Minusta profiloinnissa ei ole muita rajoja kuin se, että pysytään Raamatun, kirkon opetuksen ja hyvän maun puitteissa. Musiikki on tärkeässä roolissa. En lähtisi suunnittelemaan jumalanpalveluksia ikäryhmien mukaan. Varikkomessusakin on mukana kaiken ikäisiä, hän pohtii.

Laatu kertoo, että ryhmä on herättänyt ekumeenistakin mielen-

kiintoa: sitä on pyydetty mukaan Helluntaiseurakunnan ja Vapaakirkon tilaisuuksiin.

– Musiikki on yhdistävä tekijä.

– Musiikki on yhdistävä tekijä.

Teatteri tukee yhteisöllisyyttä

Yksi Tampereella pidettyjen jumalanpalveluselämän neuvottelupäivien työpajoista oli Luova ilmaisu messussa.

– Toiset olivat valmiita hyvin suuriin muutoksiin, toiset taas kokevat, ettei niille ole kovin isoa tarvetta. Minulle kaikkein puhuttelevin oli **Kai Vahtolan** puheenvuoro, jossa hän sanoi, että kaikki sellainen on messussa mahdollista, mikä tukee sen tarkoitusta, arvioi teatteriohjaaja **Antti Sevanto**.

– Esimerkiksi pop- ja metallimessut ovat avanneet messua uudesta näkökulmasta. Seurakunnan yhteen tuleminen on paljon suurempi yhdistävä tekijä kuin erot musiikkimaussa.

Sevanto muistuttaa, että taide on tuhansia vuosia ollut olennainen osa

jumalanpalvelusta. Ammattitaitoisen musiikin lisäksi tehdään draamoja, kuvataidetta ja tanssia.

– Kaikki Jumalan lahjat ovat meille iloittaviksi, ja onko parempaa paikkaa iloita niistä kuin jumalanpalvelus.

– Mielestäni teatteria voisi enemmän käyttää koko seurakunnan työssä. Se on erinomainen väline esiintymistaitojen kehittämiseen ja vahvasti yhteisöllinen.

Päivien osallistujien mielestä luovuus menee välillä penkin alle, ja jumalanpalveluksista tulee sekavia. Yksi menee kirkkoon hakemaan paikkaa, jossa saa olla oma itsensä, toisen mielestä laulu ja soitto avaavat tietä Jumalan kohtaamiselle:

– Ärsyttää, jos jumalanpalveluksessa energia menee siihen, menevätkö askelmerkit just oikein.

– Mitä enemmän näkemystä ja kokemusta, sitä enemmän voi antaa tilaa luovuudelle.

– Hyvä kokemus on mahtavimpia saarnoja.

Asta Kettunen